

KLIMAATPLAN 2030

Stad Ieper - Stad Poperinge

01 | Inleiding

In 2015 ondertekenden de steden Ieper en Poperinge het Burgemeestersconvenant 2020. Hiermee engageerden de steden zich tot een besparing van 20% op onze CO₂-uitstoot tegen 2020. In 2016 werd daartoe een eerste gezamenlijk klimaatplan opgemaakt.

Het vervolg is het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie 2030 om 40 % CO₂ te besparen. Nieuw aan dit Burgemeestersconvenant 2030 is dat de steden zich niet alleen engageren om de klimaatverandering te beperken, maar ook om maatregelen te nemen om onze samenleving aan te passen aan gevolgen van klimaatverandering (zoals droogte, overstroming, hitte, ...).

Een besparing weergegeven van het aantal CO₂ is niet eenvoudig te berekenen op actieniveau. Hiervoor werken we met aannames per thema. Bij het thema energie & comfortabel wonen wensen we 70 % van de besparing te realiseren. Bij het thema verplaatsingen & levendige kernen wensen we 20 % te besparen. Bij thema 3 consumeren & lokale troeven wordt dit 5 % en voor thema 4 adaptatie & verhoogde veerkracht wordt dit 5 %.

De steden Ieper en Poperinge werken opnieuw samen en formuleren hun vernieuwde ambities en mogelijke lokale klimaatacties in dit tweede klimaatplan. Hierover werden in 2021 participatiemomenten georganiseerd in samenwerking met Ecolife vzw en Provincie West-Vlaanderen* in het kader van de “Gemeente van de toekomst”. De volgende jaren willen we dit klimaatplan nauwgezet opvolgen door minstens om de 2 jaar een klimaatraad te organiseren.

Onverminderd het voornemen om de doelstelling maximaal te behalen tegen 2030, dient bij het uitvoeren van dit plan steeds rekening gehouden te worden met de financiële en technische haalbaarheid alsook met de impact op de personeelsinzet. In functie van actuele tendensen en evoluties kunnen andere acties worden uitgerold of aanpassingen worden doorgevoerd op aangeven van het respectievelijke College van Burgemeester en Schepenen.

In dit Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie 2030 wordt meermaals ook verwezen naar het Vlaams klimaatpact gezien beide documenten voor onze steden als een geïntegreerd geheel te lezen zijn. Een aantal van de voorgestelde acties in het burgemeestersconvenant geven op die manier immers uitvoering aan het Vlaams klimaatpact.

Hier wordt een update en evaluatie voorzien bij de opmaak van het meerjarenplan in 2025 naar aanleiding van de nieuwe legislatuur.

* Zie bijlagen:

- 1) *Verslag insteken stedelijke adviesraden (ma - apr 2021) - p.26*
- 2) *Verslag digitale burgerbevraging (jun - jul 2021) - p.39*
- 3) *Verslag publieksavonden (nov - dec 2021) - p.44*

02 | Actuele toestand

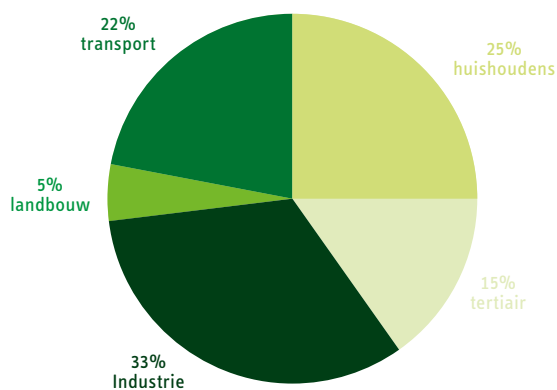
2.1 CO₂-nulmeting 2011

In Ieper en Poperinge samen werd er - in het referentiejaar 2011 - 371.448 ton CO₂ uitgestoten, als volgt verdeeld over de verschillende sectoren en de verschillende energiebronnen:

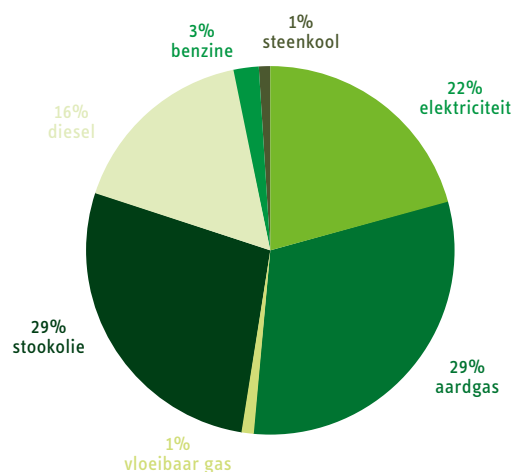
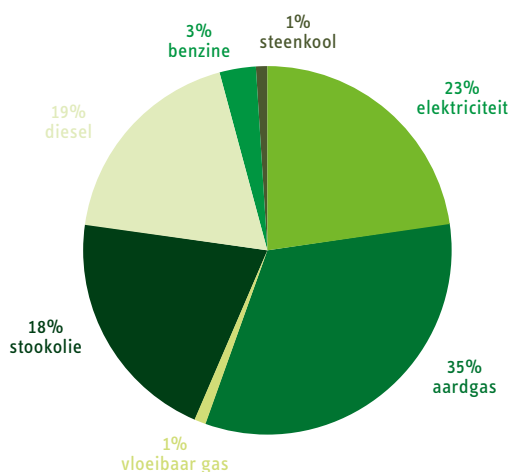
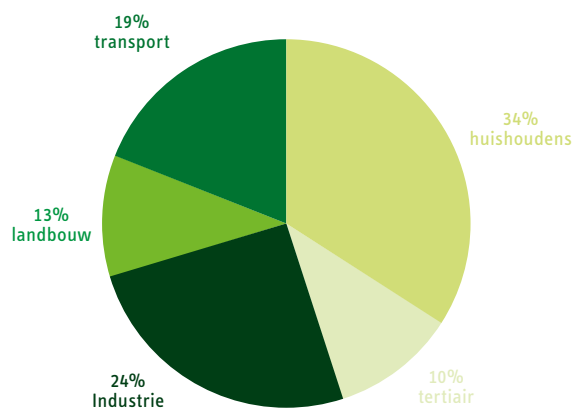
in ton CO ₂	Ieper	Poperinge
huishoudens	65871	37555
tertiair	37946	11009
industrie	86654	26553
landbouw	13364	13626
transport	57933	20372
TOTAAL	262333	109115

in ton CO ₂	Ieper	Poperinge
elektriciteit	59920	23710
aardgas	93073	31977
vloeibaar gas	1492	690
stookolie	48545	31570
diesel	50812	17831
benzine	6918	2469
steenkool	1574	868
TOTAAL	262333	109115

IEPER

POPERINGE

2.2 Recentste CO₂-meting 2019

De recentste cijfers tonen voor Poperinge een CO₂-reductie van 14% in 2019 ten opzichte van referentiejaar 2011 - hoofdzakelijk door de installatie van de 4 grote windmolens in 2013 - en voor Ieper een reductie van 5% - de windmolens op grondgebied Ieper dateren al van voor 2011 of de nulmeting.

in ton CO ₂	IEPER			POPERINGE		
	2011	2019		2011	2019	
huishoudens	65871	56212	-15%	37555	30423	-19%
tertiair	37946	38771	2%	11009	10784	-2%
industrie	86654	83965	-3%	26553	21552	-19%
landbouw	13364	13031	-2%	13626	11129	-18%
transport	57933	58008	0%	20372	20329	0%
TOTAAL	262333	250442	-5%	109115	94218	-14%

2.3 Risico- en kwetsbaarheidsanalyse

Klimaatverandering kent heel wat gevolgen, ook lokaal. We worden steeds meer geconfronteerd met droogte, extreme weersomstandigheden, temperatuurstijgingen, overstromingen, hitte, Om een beeld te vormen over deze lokale gevolgen zijn er op het Klimaatportaal Vlaanderen van de VMM de klimaatindicatoren terug te vinden, waarbij voor elke indicator zowel de huidige toestand als de toekomstscenario's berekend zijn*.

* Zie bijlage:

4) De klimaatindicatoren en -cijfers voor Ieper en Poperinge
(bron Klimaatportaal Vlaanderen, <https://klimaat.vmm.be/welkom>) - p.65

03 | Doelstellingen

Dit actieplan geeft vorm aan de volgende doelstellingen tegen 2030:

- Besparen van 40 % of meer CO₂ op het volledige grondgebied (ten opzichte van het referentiejaar 2011).
- Aanpakken van de gevolgen van klimaatverandering (zoals droogte, overstroming, hitte, ...).
- Opzetten van acties met en in alle sectoren om gezamenlijk voldoende klimaatambitie te tonen.

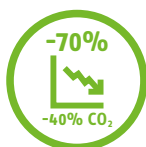

04 | Thema's

In het actieplan worden alle acties in vier thema's onderverdeeld:

- **Thema 1** : Energie & comfortabel wonen
- **Thema 2** : Verplaatsingen & levendige kernen
- **Thema 3** : Consumenten & lokale troeven
- **Thema 4** : Adaptatie & verhoogde veerkracht

Per thema worden telkens 9 acties beschreven, verdeeld over 3 werven.

Thema 1: Energie & comfortabel wonen

Het thema energie en comfortabel wonen is verantwoordelijk voor 79% van de uitstoot op ons grondgebied. Hier is dan ook de grootste besparing te realiseren. Naast de energie voor huishoudens werd hier ook de energie van de sectoren tertiaire sector, industrie en landbouw in rekening gebracht. Met dit thema willen we 70% van de te realiseren CO₂-reductie behalen tegen 2030.

Werv 1 : Alternatieve energie

Doelen

- Extra windmolenprojecten verhogen sterk de lokale hernieuwbare elektriciteitsproductie, wat tot een 20% van de vooropgestelde CO₂-vermindering kan leiden.
- Bij windmolenprojecten zetten we in op betrokkenheid van de burgers, zowel op het moment van de vergunningsaanvraag als financieel.
- Bij vervanging van de bestaande windturbines en bij het plaatsen van nieuwe windmolens wordt waar mogelijk voorrang gegeven aan turbines met een hogere opbrengst en aan turbines met een optimale inplanting.
- Streven naar minstens 40 % reduceren op alle fossiele brandstoffen.
- Streven naar minstens 40 % energie winnen uit hernieuwbare energiebronnen.
- Inzetten op alternatieve verwarmingsbronnen (zoals warmtepompen, pelletketels, ...) in nieuwe woningen.
- Streven naar een verdubbeling van het aantal PV-panelen.
- Een eerste energiegemeenschap realiseren voor 2025.
- Visie ontwikkelen rond lokaal warmtebeleid.

► Actie 1.1 : Windturbines

In Ieper staan er nu 9 grote windturbines, met een totaal vermogen van 18 MW (2 MW per turbine) en 4 in Poperinge van elk 2,5 MW. Ook de eerste kleine windmolens verschijnen bij landbouwbedrijven. Bijkomende windmolens in de regio kunnen een grote invloed hebben op de CO₂-uitstoot.

Mogelijke acties:

- Opmaak van een windplan.
- De stad neemt een begeleidende rol op bij de realisatie van acties uit het lokaal windplan.
- Bij grote windmolenprojecten stimuleren we maximale burgerparticipatie.
- We onderzoeken de haalbaarheid voor het plaatsen van middelgrote windmolens.
- Op daartoe geschikte locaties waar de geproduceerde elektriciteit ter plaatse verbruikt kan worden, moedigen we het plaatsen van kleine windmolens aan.

► Actie 1.2 : Fossiele brandstoffen verlaten

Meer dan de helft van de CO₂-uitstoot komt van gas (34%) en stookolie (22%) om woningen en bedrijven te voorzien van energie. Ook voor elektriciteitsproductie moeten er nog heel wat inspanningen gedaan worden om de omschakeling van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie te maken.

Mogelijke acties:

- Inzetten op alternatieven voor het klassieke aardgasnet en stookolieverwarming (zoals warmtenetten bij nieuwe verkavelingen ter vervanging van een aardgasnet).
- Om de warmtevraag te kennen wordt een warmtekaart opgemaakt.
- Onderzoek naar mogelijke lokale warmtenetten, al dan niet gebruik makend van bodemwarmte (samen met de WVI of bedrijventerreinvereniging).
- Nieuwe woningen waar mogelijk voorzien van collectieve verwarming.
- Opvolgen van trends rond biogas- en vergistingsinstallaties voor lokale toepassingen.
- Eigen bevolking maximaal stimuleren om groene stroom aan te kopen.
- Op de nog onbenutte daken (van woningen, bedrijven, ...) blijvend inzetten op plaatsen van zonneboilers en PV-panelen.

► **Actie 1.3 : Energie uit en voor de buurt**

Niet iedereen beschikt bijvoorbeeld over een dak dat goed georiënteerd is om zelf zonnepanelen aan te brengen. De energiegemeenschap kan lokaal opgewekte hernieuwbare energie leveren aan de woningen en bedrijven uit de buurt. Zo krijgt iedereen de kans om de overstap te maken richting lokale en hernieuwbare energie.

Mogelijke acties:

- De stad neemt een coördinerende rol op bij de realisatie van een energiegemeenschap.
- Bedrijven samenbrengen om onderling energieproductie en energieoverschotten uit te wisselen.
- Aanmoedigen om daken van (landbouw)bedrijven vrijwillig te voorzien van zonnepanelen voor de buurt onder de vorm van energiegemeenschappen.
- De werking en de mogelijkheden van een lokale energiegemeenschap uitwerken en de verschillende doelgroepen informeren.
- De mogelijkheden van grootschalige zonneprojecten onderzoeken op publieke gebouwen en restpercelen/economisch minderwaardige percelen.
- 1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners cfr. het Vlaams klimaatpact.

Werf 2 : Energiezuinig maken van gebouwen en woningen

Doelen

- Voor nieuwbouw publieke gebouwen gaan we voor energieneutrale tot energieplus gebouwen.
- Intentie om 100 technische bouwadviezen per jaar realiseren.
- Streven naar een reductie van de CO₂-uitstoot van de eigen stadsgebouwen en technische infrastructuur met 45%.

► **Actie 2.1 : Ontzorgen**

Het energiezuinig maken van woningen of andere gebouwen vraagt deskundigheid om te voldoen aan de huidige normen en om het energieverbruik drastisch te reduceren. Daarom is het belangrijk ontzorging aan te bieden zowel in duurzaam bouwadvies, financiële ondersteuning, ... als in de zoektocht naar geschikte aannemers om de renovatiewerken correct uit te voeren.

Mogelijke acties:

- Lokale woondienst promoot duurzaam bouwadvies.
- Laagdrempelige infomomenten rond duurzaam bouwen organiseren.
- Het inzetten van vrijwillige bouwcoaches om de bouwheren te begeleiden.
- Isolatiescan uitvoeren als bewustmaking.
- De mogelijkheid onderzoeken om energiezuinige huishoudtoestellen te leasen.

► Actie 2.2 : Buurtrenovaties

Buurtrenovaties kunnen meehelpen bepaalde buurten samen te gaan renoveren. Door samen te renoveren kan niet alleen de kennis gedeeld worden, maar zullen ook de kosten gedrukt worden.

Mogelijke acties:

- Een buurtrenovatieplan opmaken (ook ism sociale huisvestingsmaatschappijen).
- Het inzetten van (buurt) renovatiecoachen rond kwalitatief renoveren (ism DVV Westhoek en Samenlevingsopbouw) en voor administratieve ontzorging.
- Aandacht voor gezamenlijk overstappen naar (collectieve) klimaatvriendelijke energie aan de hand van infomomenten, bezoeken aan voorbeeldprojecten en het organiseren van groepsaankopen voor de buurt.
- 10 buurtrenovaties uitvoeren.

► Actie 2.3 : Publieke infrastructuur

Als voorbeeldfunctie is het heel belangrijk dat de steden het voortouw nemen om het patrimonium energiezuinig te maken. Daarom hebben beide steden de intentie om zonnepanelen aan te brengen op eigen gebouwen, de gebouwen extra te isoleren, nieuwe energiezuinige verwarmingstechnieken aan te brengen,

Mogelijke acties:

- Opmaak stedelijk vastgoedplan richting 2050 (met aandacht voor energie) voor openbare gebouwen.
- Opmaak van een renovatiefiche per stadsgebouw.
- Inzetten op energiezuinige renovatie van het stedelijk patrimonium.
- Relighting van de binnenverlichting van het stedelijk patrimonium.
- Indien van toepassing, het bouwen van energieneutraal nieuwbouw of energieplus gebouwen.
- Multifunctioneel inzetten van stedelijke gebouwen.
- Openbare verlichting en sportveldverlichting tegen 2030 vervangen door LED.

Werk 3 : Energie en doelgroepen

Doelen

- Streven naar 25% van de sociale huurwoningen energiezuinig te renoveren (in overleg met woonactor).
- De private verhuurmarkt stimuleren via kwaliteitsonderzoeken om de huurwoningen energiezuinig te renoveren.
- Stimuleren om bedrijfsgebouwen, woonzorgcentra en scholen energetisch te renoveren.

► **Actie 3.1 : Sociale woningen en huurwoningen**

Veel kansengroepen of bewoners van huurwoningen hebben niet de mogelijkheid om te wonen in een energiezuinige woning of om de woning zelf te renoveren. Het is dan ook zeer belangrijk het bestaand patrimonium gezamenlijk energiezuinig te renoveren. Energiezuinige woningen zorgen voor lagere energiefacturen en bieden meer kansen voor de bewoners om comfortabeler te leven.

Mogelijke acties:

- Een strategisch vastgoedplan (met aandacht voor energie) opstellen richting 2050 voor eigen sociale woningen.
- Sociale huurwoningen versneld renoveren (eventueel ism woonactor).
- Inzetten op herbouw van bestaand patrimonium, ook in functie van een ruimer aanbod aan verschillende typologieën (kleinere en grotere woningen, kangoeroewoningen, cohousing, ...).
- Oplijsten van energie- en duurzaamheidscriteria voor het verhuren van sociale woningen (via SVK).
- Inzetten op collectief verwarmingssysteem voor groepen woningen als alternatief voor fossiele brandstoffen.
- Sensibiliseren om te komen tot kwaliteitsvolle woningen.

► **Actie 3.2 : Bedrijven (industrie en landbouw)**

Bedrijven in Ieper en Poperinge zijn verantwoordelijk voor iets meer dan een derde van de CO₂-uitstoot. Het is dan ook belangrijk aandacht te besteden aan de sectoren industrie en landbouw om de CO₂-uitstoot te verminderen. Hier kunnen versneld nieuwe innovatieve energiebesparende toepassingen worden geïntegreerd in en aan bedrijfsgebouwen.

Mogelijke acties:

- Via bedrijventerreinverenigingen en landbouwwaad zoeken naar mogelijke acties waarmee ze 40% CO₂ kunnen verminderen, met in eerste instantie de opmaak van een plan, uiterlijk tegen eind 2024.
- Promoten van energiescan/energieaudit van bedrijfsgebouwen.
- Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen stellen we duidelijke klimaatacties met betrekking tot energie voorop.
- Lokale info- en uitwisselingsmomenten opzetten met CEO4Climate, POM, WVI, ... om de bedrijven te bereiken.

► Actie 3.3 : Woonzorgcentra en scholen

De tertiaire sector is verantwoordelijk voor 13% van de CO₂-uitstoot. Het patrimonium is er veelal verouderd en vraagt extra aandacht.

Mogelijke acties:

- Opmaken van plan, uiterlijk tegen eind 2024 – in overleg met scholen en woonzorgcentra – over inspanningen waarmee ze 40% CO₂ kunnen verminderen.
- Energiezuinig renoveren en waar het kan een nieuw energieneutraal gebouw realiseren ter vervanging van het bestaand patrimonium.
- Onderzoeken om infrastructuur te delen en gezamenlijke energieprojecten op te zetten.

Thema 2: Verplaatsingen & levendige kernen

Het thema verplaatsingen en levendige kernen is verantwoordelijk voor 21% van de uitstoot op ons grondgebied. Hier is het vooral de ombuiging naar duurzame vervoermodi, waarbij onder andere fietsen steeds meer aan belang wint, wat zal bijdragen om de CO₂-uitstoot te reduceren. Levendige kernen – met een ruim aanbod aan activiteiten, winkels, ... in de onmiddellijke omgeving – moeten het mogelijk maken om de verplaatsingen met de wagen te reduceren. Indien een wagen noodzakelijk blijft, wordt er hier best gekozen voor duurzame mobiliteit, zoals elektrisch rijden en deelmobiliteit. Met dit thema willen we 20% van de te realiseren CO₂-reductie behalen tegen 2030.

Werk 4 : Klimaatvriendelijke voertuigen

Doelen

- Aantal laadpalen op openbaar domein verhogen volgens de bepalingen van het energiebesluit.
- Opvolgen van trends rond waterstof en indien mogelijk een proefproject opstarten.
- Stadsgebouwen (waar eigen diensten hun wagens stallen) voorzien van (snel)laadpalen.
- Nieuwe elektrische voertuigen voor stadsdiensten (indien technisch haalbaar).

► Actie 4.1 : Omschakeling naar elektrisch rijden

Klimaatvriendelijk verplaatsen gebeurt door geen gebruik meer te maken van fossiele brandstoffen. Voertuigen op elektriciteit zullen dan ook de oplossing bieden om af te stappen van benzine- en dieselveertuigen. Voor kortere verplaatsingen vormen (elektrische) fietsen dan weer een gezond alternatief. Elektrische wagens en fietsen kennen dan ook een groeiende markt.

Mogelijke acties:

- Onderzoek naar de noodzaak aan en de meest geschikte locaties voor bijkomende laadpalen.
- 1 laadpunt per 1000 inwoners tegen 2025 en 1 laadpunt per 100 inwoners tegen 2030 cfr. het Vlaams klimaatpact.
- Waar technisch mogelijk snelladers voorzien op openbaar domein.
- Bedrijven stimuleren om laadpalen en snelladers voor bezoekers en werknemers te voorzien.
- De mogelijkheden omtrent slim laden opvolgen in de toekomst.

► Actie 4.2 : Waterstof

Wagens op waterstof zullen in de toekomst – naast elektrische wagens – een goed alternatief vormen voor onze wagens op fossiele brandstoffen. Ook andere alternatieven van nieuwe energiebronnen opvolgen blijft belangrijk.

Mogelijke actie:

- Opvolgen evoluties rond alternatieve brandstoffen voor wagens (waterstof, biogas, ...).

► Actie 4.3 : Eigen wagenpark

De stad geeft het goede voorbeeld door het eigen wagenpark te elektrificeren.

Mogelijke acties:

- Waar mogelijk bij vervanging overstappen naar elektrische wagens.
- Maximaal laadpalen bij stedelijke gebouwen.
- Zo veel mogelijk gebruik maken van de bestaande autodeelssystemen ipv nieuwe wagens aan te kopen (poolsysteem).
- Collega's bij dienstreizen of verplaatsingen via het openbaar vervoer de mogelijkheid bieden om deelfietsen te gebruiken voor het natraject.

Werk 5 : Klimaatvriendelijke verplaatsingen

Doelen

- Herinrichtingen van straten en pleinen op maat van duurzame vervoersmodi, nl. voetgangers, fietsers, openbaar vervoer.
- Het aandeel van de fiets bij korte verplaatsingen vergroten.
- Veilige en comfortabele fietsinfrastructuur voorzien.
- Investeren in kwaliteitsvolle randinfrastructuur voor fietsen.
- De stijgende trend van het aantal en het gebruik van personenwagens ombuigen (mede dankzij de opmars van autodelen).
- Inzetten op elektrische publieke deelwagens.
- Het huidige aanbod van fietsdelen wordt verder uitgebreid.

► Actie 5.1 : STOP-principe

Onze klassieke manier van verplaatsen, dat gebaseerd is op het gebruik van de wagen, willen we maximaal omschakelen richting wandelen, fietsen, openbaar vervoer. Die belangrijkste mentaliteitswijziging kunnen we ondersteunen met een goede inrichting van het openbaar domein.

Mogelijke acties:

- Bij inrichting van wegen bewuste en toekomstgerichte keuzes maken volgens het STOP-principe.
- De stad organiseert acties rond duurzame mobiliteit/Week van de Mobiliteit.
- De stad spoort bedrijven aan om een bedrijfsvervoersplan op te stellen en/of een Mobiscan van de provincie te laten uitvoeren.
- Schoolrouteplannen zowel voor secundaire als basisscholen digitaal aanbieden.
- Comfortabele wachtvoorzieningen voor openbaar vervoer en bij mobipunten.
- Opmaken van visie rond trage wegen.

► Actie 5.2 : Bijkomend inzetten op de (elektrische) fiets

Heel wat korte afstanden – en zelfs wat langere afstanden – kunnen we afleggen met de (elektrische) fiets. Een goede keuze bij onze soms dagelijkse verplaatsingen richting werk, school, ... kan heel wat invloed hebben op de CO₂-uitstoot.

Mogelijke acties:

- Veilige en ruime fietspaden voor functionele fietsverplaatsingen (ook op bedrijventerreinen).
- Inzetten op vervollediging van bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk.
- Zones met lage snelheidsregimes in stads- en dorpskernen en nabij scholen.
- Ruim aanbod aan fietsenstallingen op het openbaar domein, waar wenselijk ook overdekt.
- Concept fietsstraten en schoolstraten implementeren waar mogelijk en wenselijk.
- 1 meter nieuw of structureel opgewaarderd fietspad extra per inwoner cfr. Vlaams klimaatpact.

► Actie 5.3 : Deelmobiliteit

Deelmobiliteit wordt een belangrijk item om de inwoners te stimuleren hun eigen wagen minder te gebruiken. Een vervoermiddel delen zorgt voor efficiënter materiaalgebruik en minder CO₂-uitstoot.

Mogelijke acties:

- We zetten in op constante communicatie over gedeelde mobiliteit.
- Het stadsbestuur neemt een voorbeeldrol op het vlak van gedeelde en duurzame mobiliteit.
- Onderzoeken incentives voor mobiliteitsdelers.
- Gedeelde mobiliteit wordt maximaal verder geïntegreerd in het parkeerbeleid en bij woningbouwprojecten.
- We gaan voor inclusieve gedeelde mobiliteitsprojecten.
- De stad faciliteert (nieuwe vormen van) gedeelde mobiliteit in de stad en in de dorpen.
- Er is een aanspreekpunt voor gedeelde mobiliteit.
- 1 'toegangspunt' voor een (koolstofvrij) deelsysteem per 1000 inwoners cfr. Vlaams klimaatpact.

Werk 6 : Mobiliteitsknooppunten

Doelen

- Voldoende lokale voorzieningen.
- Ernaar streven om in elk dorp een mobipunt voorzien.
- In de stad het station als regionaal mobipunt uitwerken.
- Het aantal voertuigkilometers beperken door transport te bundelen.

► Actie 6.1 : Levende kernen

Winkels, werk, school, ... dichtbij huis en alles vlot bereikbaar zorgt voor een aangename woonomgeving. Levendige kernen en dorpen maken ons dan ook minder afhankelijk van de auto en doen onze verplaatsingskilometers sterk dalen.

Mogelijke acties:

- Bij de opmaak van nieuwe plannen (zoals RUP) nabijheid creëren.
- Opmaken van lokale visie op het realiseren van levende kernen (bib, OCMW, buurtsalons, ...).

► Actie 6.2 : Mobipunten

Voor een goede bereikbaarheid moeten we inzetten op verschillende vervoersmiddelen en er bovendien gemakkelijk tussen kunnen schakelen. Zowel in de stad als in de dorpen zijn er centrale locaties nodig waar die verschillende vervoersmiddelen elkaar kruisen. Daarbij denken we aan openbaar vervoer, fietsparkeren, deelwagens, deelfietsen, carpoolplaatsen, laadpunten, Een laagdrempelig ontmoetingspunt kan zeker ook als mobipunt dienen en gecombineerd worden met andere functies (zoals een winkel of een afhaalpunt voor pakjes).

Mogelijke acties:

- De stad engageert zich om lokale knooppuntlocaties in kaart te brengen om de inplanting van mobipunten strategisch te benaderen (zoals OC's en buurtsalons).
- Buurtbewoners worden actief geraadpleegd in het kader van extra, niet-mobiliteitsgerichte functies die op het mobipunt moeten gerealiseerd worden.
- De stad zet in op kernverdichting rond mobipunten in de woonkernen, zoals de strategische visie uit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen voorschrijft.
- Station uitbouwen tot volwaardig regionaal mobiliteitsknooppunt.
- De mobipunten voorzien van kwaliteitsvolle infrastructuur (laadpalen, overdekte fietsenstallingen, deelauto's, voet- en fietspaden, ...).

► Actie 6.3 : Optimaliseren transportbewegingen

De niet gereden kilometer blijft de meest klimaatvriendelijke. Bewuste keuzes in onze verplaatsingen en transportbewegingen helpen bij het verminderen van onze gereden kilometers.

Mogelijke acties:

- Transportbewegingen van landbouwers in kaart brengen (vb. overslagstation veiling, water, meststoffen, afstand bedrijf en veld, ...).
- Transportbewegingen van bedrijven en kmo's optimaliseren.
- Transportbewegingen van de eigen stadsdiensten optimaliseren.
- Het leveren van pakketjes aan huis bundelen en Postpunt - ook voor verzendingen - voorzien per wijk, buurtpunt, bedrijventerrein

Thema 3: Consumeren & lokale troeven

In het thema consumeren en lokale troeven is een grote besparing te realiseren op het gebied van voeding en de keuze voor duurzame producten. Veel producten hebben een grote CO₂-uitstoot door de energie die nodig is om ze te produceren of om ze te transporteren over een grote afstand. Hierbij kunnen we bewust kiezen voor lokale voeding, duurzame materialen, hergebruik, ... en dat ook bij de organisatie van evenementen. Met dit thema willen we 5% van de te realiseren CO₂-reductie behalen tegen 2030.

Werf 7 : Voedsel

Doelen

- Aandacht voor lokale landbouwers en producten.
- Bewustwording vergroten om klimaatbewust te eten (seizoensgebonden, voedselkilometers, watervoetafdruk).
- De voedselverspilling verminderen.

► **Actie 7.1 : Lokaal en korte keten**

Onze manier van voeden heeft een belangrijke impact op het klimaat. Lokaal eten verdient de voorkeur ten opzichte van voedsel die over grote afstanden getransporteerd moet worden. Veel producten kunnen rechtstreeks aangekocht worden bij landbouwers, zoals groenten, fruit, zuivel, vlees, ..., en dat voor een eerlijke, correcte prijs.

Mogelijke acties:

- Jaarlijks overleg met trekkers van korte keten initiatieven en activiteiten promoten.
- Binnen de stedelijke werking aandacht voor lokale producten (voorkeur voor lokaal, indien niet lokaal verkrijgbaar, dan met Fairtrade label).
- Grootwarenhuizen en horecazaken stimuleren om producten lokaal af te nemen.
- Lokale producten bij maaltijden, fruitpakketten, activiteiten, ... in scholen aanmoedigen.
- Lokale producten via buurtsalons en dienstencentra aanbieden.
- Digitale kaart van de locaties van lokale hoeve winkels.

► **Actie 7.2 : Klimaatbewust eten**

Onze manier van eten heeft een impact op het klimaat: naast de voedselkilometers is de samenstelling van ons dieet enorm verschillend. Vlees en zuivel scoren veel slechter voor het klimaat dan groenten en fruit. Door het dieet aan te passen kunnen we de druk op het klimaat en de watervoetafdruk verminderen. Zo kunnen we best kiezen voor seizoensgebonden voeding.

Mogelijke acties:

- Educatieve activiteiten opzetten rond watervoetafdruk, voedselkilometers, seizoensgebonden voeding, klimaatimpact van voeding,
- Volkstuinieren en vierkantemetertuinen promoten.
- Organiseren van relevante cursussen en infosessies, zoals bijvoorbeeld cursussen ecologisch moestuinieren.
- Volkstuintjes promoten in scholen en zorginstellingen.
- Vraag en aanbod rond tuindelen samenbrengen.
- Extra inzetten op voedselbossen en eetbaar landschap.

► **Actie 7.3 : Voedselverspilling**

Het moderne voedingssysteem veroorzaakt heel wat verspilling en onnodig afval. De consument gooit nog heel wat voedsel weg. Daarnaast gaat een groot deel vroeger in de keten verloren (aan productie- en distributiezijde). De voedseloverschotten (sociaal) herverdelen moet vanzelfsprekend worden.

Mogelijke acties:

- Grootkeukens (bedrijven, scholen en zorginstellingen) begeleiden om de voedselverspilling aan te pakken.
- In de horeca een campagne opzetten voor “red de restjes”.
- Particulieren stimuleren om minder voedsel aan te kopen en hen te informeren over koken met restjes.
- Initiatieven om bij de producenten het productverlies bij de bron te verminderen (vb. samenbrengen producenten).
- De voedseloverschotten ophalen en sociaal herverdelen door structureel samen te werken (zoals Voedselbank, Soepcafé).
- Educatieve activiteiten opzetten naar kinderen (stappen van voedselverwerking, houdbaarheidsdatum, bewaren van voedsel, kromme groenten, ...).
- Fruitplukken bij burens en fruitbomen op openbaar domein.

Werk 8 : Klimaatvriendelijk consumeren

Doelen

- Consumenten aan het denken zetten om bewuste keuzes te maken bij de aankoop.
- Lokale evenementen maximaal omvormen tot klimaatvriendelijke evenementen.
- Vakantie in eigen streek promoten bij inwoners.
- Een duurzaam toeristisch aanbod.

► **Actie 8.1 : Klimaatvriendelijke producten**

Veel producten die we veel gebruiken (zoals schoonmaakmiddelen of bouwmaterialen) hebben een impact op het klimaat. Niet alleen de verplaatsing om ze naar hier te brengen maar ook de manier waarop ze geproduceerd worden spelen een belangrijke rol.

Mogelijke acties:

- Voorbeeldrol voor de stad bij realisaties aan of in openbare gebouwen (ook voor bouwmaterialen).
- Sensibiliseren van inwoners rond klimaatvriendelijke producten (Energie label, herkomst van producten, bio ecologische bouwmaterialen, ...).
- Aandacht voor de klimaatimpact van producten over de volledige levensduur (inclusief productie).

► **Actie 8.2 : Klimaatvriendelijke evenementen**

Een evenement organiseren dat minder impact heeft op het klimaat vraagt enige kennis en ondersteuning. Groenevent van OVAM biedt hierover voldoende informatie en een aantal evenementen uit de omgeving hebben hier al gebruik van gemaakt. De bedoeling is deze kennis door te geven aan alle evenementen.

Mogelijke acties:

- Bij het aanvragen van een evenement het <https://www.groeneventscan.be/> van OVAM opleggen om te komen tot een zo duurzaam mogelijk evenement.
- Evenementen inspireren met goede voorbeelden (vb. Yperfest).
- Inzetten op duurzaam materialenaanbod die ter beschikking kan worden gesteld uit het patrimonium van de stad (incl. mobiele fietsenstalling).
- Mogelijkheid van mobiele zonnepanelen voor evenementen onderzoeken en indien aangewezen uitrollen.
- Jaarlijks belonen van een innovatief en duurzaam event of vereniging.
- Platform voor lokale foodtrucks en handelaars opzetten.

► Actie 8.3 : Reizen

Reizen kan op een duurzame manier. Er zijn voldoende alternatieven om duurzaam op vakantie te gaan, zowel voor de verplaatsing als tijdens het verblijf.

Mogelijke acties:

- Vakantie in eigen streek inspireren met goede voorbeelden (Groene sleutel-label).
- Burgers stimuleren om te reizen in eigen land of op korte afstand.

Werk 9 : Bewust materiaalgebruik

Doelen

- Aanbod circulaire aankopen verhogen.
- Opzetten en verder ondersteunen van netwerken rond de economie.
- De inzet van herbruikbare goederen verhogen.

► Actie 9.1 : Circulaire aankopen

Energie- en materiaalkringlopen worden bij circulair aankopen actief gesloten doorheen de ganse leveringsketen. Zo worden negatieve milieu-impacten en het creëren van afval zoveel mogelijk vermeden. De focus ligt op het maximaal behouden van waarde van de aan te kopen producten, componenten en materialen.

Mogelijke acties:

- Onderzoeken om als stad circulair aan te kopen (vb. kantoorinrichting, kantroomateriaal, ICT, verlichting, ...).
- Onderzoeken van het aankopen van diensten in plaats van het aankopen van producten.
- Educatieve activiteiten rond circulair aankopen naar jongeren (vb. Circonopoly).

► Actie 9.2 : Deeleconomie

In een deeleconomie kunnen netwerken opgezet worden om onderbenutte goederen en diensten vaker te gebruiken door vraag en aanbod direct bij elkaar te brengen.

Mogelijke acties:

- De kennis omtrent deeleconomie verhogen.
- Lokale initiatieven rond deeleconomie ondersteunen (vb. Peerby, Letsen, Stokpop, babytheek, ruilwinkel kinderkledij).
- Opzetten van een materialenbibliotheek onderzoeken (rond fietsen, kampen, landbouwmateriaal, ...).
- Delend netwerk opzetten voor (landbouw)bedrijven.

► Actie 9.3 : Hergebruik materialen

Grondstoffen en de productie van goederen zijn mee verantwoordelijk voor een deel van CO₂-uitstoot. Veel producten kunnen hergebruikt worden waardoor er minder grondstoffen verspild worden of niet opnieuw moeten geproduceerd worden. Dit zorgt dan weer voor een energiebesparing.

Mogelijke acties:

- Hergebruik van meubilair en winkelinrichting.
- Herbruikbare bouwmaterialen (upcycling).
- Repair Café.
- Deelplatform voor herbruikbare materialen (ook op bedrijventerrein)

Thema 4: Adaptatie & verhoogde veerkracht

Bij het thema adaptatie en verhoogde veerkracht gaat het vooral over hoe we ons kunnen aanpassen en beschermen tegen de gevolgen van de klimaatverandering zoals droogte, extreme weersomstandigheden, overstromingen, hitte en biodiversiteitsverlies. Extra aandacht en ruimte voor water en groen helpen deze gevolgen op te vangen en leefbaarder te maken. Groen dichtbij zorgt bovendien voor het mentale welzijn van alle inwoners. Met dit thema willen we ook 5% van de te realiseren CO₂-reductie behalen tegen 2030.

Werf 10 : Groen netwerk

Doelen

- Voldoende bereikbaar publiek groen op korte afstand bij de woningen en bij de woonkernen.
- Onderzoeken om grotere aanéengesloten stukken natuur te realiseren en deze landschappelijk met elkaar verbinden.
- Inwoners kennis laten maken met de biodiversiteit in eigen tuin.
- Onze natuur weerbaar maken tegen de veranderende, extremere weersomstandigheden (zoals hitte, extreme regen, droogte, ...).
- Goede leefomstandigheden creëren voor onze inheemse fauna en flora.

► Actie 10.1 : Meer openbaar groen

Groen zorgt voor ontspanning en het mentaal welzijn en helpt mee om de temperatuur te beperken en om de waterhuishouding te reguleren. Het is dan ook belangrijk om de groenstructuur niet alleen in het buitengebied, maar ook in de stedelijke omgeving en in de dorpskernen te versterken.

Mogelijke acties:

- Extra ecologisch wijkgroen aanleggen.
- Extra bomen planten op openbaar domein.
- Blijvende aandacht voor en handhaving rond kleine landschapselementen (hagen, houtkanten, poelen, bomen, ...).
- In samenwerking met ANB, Natuurpunt, Regionaal Landschap Westhoek, Provincie, ... extra natuur realiseren.
- Openbaar groen omvormen tot kwalitatief, biodivers en onderhoudsvriendelijk groen.
- De burgers laten participeren voor het onderhoud van het wijkgroen en natuurelementen in het buitengebied.
- Plaatsbezoeken van tuincoaches aanbieden.
- Streven naar vier bomen extra per inwoner.
- Een halve meter extra haag of geveltuintbeplanting per inwoner cfr. Vlaams klimaatpact.
- Ambitie om één extra natuurgroenperk (van 10 m²) per 250 inwoners aan te leggen, of meer waar mogelijk.

► **Actie 10.2 : Kwalitatief privaat groen**

Groen dichtbij is noodzakelijk om de burgers tot rust te laten komen en te genieten van schaduwrijke plaatsen nabij hun woning. We moeten inzetten op klimaatrobuuste tuinen, zowel in plantenkeuze als naar beheer, met aandacht voor een grote soortenrijkdom.

Mogelijke acties:

- Biodiversiteit onder de aandacht brengen (via telweekends, waarnemingen.be, ...).
- Tuincoaches inzetten voor klimaatvriendelijke inrichting en onderhoud van tuinen.
- Extra bomen en struiken promoten op privaat eigendom.
- Vergroenen van buitengebied via landschapsplannen bij particulieren.
- Vergroenen van buitengebied via landschapsbedrijfsplannen bij landbouwers.
- Vergroenen van bedrijventerreinen.
- Behaag je Tuin-actie.
- Geveltuinen promoten.

► **Actie 10.3 : Biodiversiteit**

Onder biodiversiteit verstaan we de variatie aan ecosystemen en soorten. Biodiversiteit is van essentieel belang voor de ecosysteemdiensten, zoals bestuiving, klimaatbeheersing, bescherming tegen overstromingen, bodemvruchtbaarheid, Door extremere weersomstandigheden krijgen planten en dieren het steeds moeilijker om te overleven. De rijkdom aan planten- en diersoorten gaat dan ook snel achteruit. Bovendien vestigen zich in onze omgeving – door het veranderend klimaat – ook nieuwe soorten, die in concurrentie gaan met de aanwezige soorten.

Mogelijke acties:

- Opvolgen van de lokale biodiversiteit in functie van gepaste beheersmaatregelen.
- Bodem bedekt houden voor een betere warmte- en waterhuishouding.
- Meer gelaagdheid creëren in het groen.
- Minder intensief maaibeheer.
- Klimaatbestendige voedsel- en schuilgelegenheden creëren.
- Aandacht voor kwaliteitsvolle oevervegetatie bij beken.

Werf 11 : Blauw netwerk

Doelen

- Voldoende kwalitatief drinkbaar water.
- Huidig grondwaterpeil verbeteren.
- Aandacht voor bodemkwaliteit met een goede waterhuishouding.
- Iedere stads- en dorpskern voorzien van voldoende ruimte voor water om de woningen te beschermen tegen overvloedige regen.
- In droge periodes, indien mogelijk, oppervlaktewater beschikbaar stellen voor landbouw.
- Aandacht voor onverharde, groene zones bij herinrichtingsprojecten.
- Opmaak van een hemelwaterplan.

► Actie 11.1 : Droogte tegengaan

Door de klimaatverandering merken we de laatste jaren dat de temperaturen en weersomstandigheden steeds extremer worden. Ons beschermen tegen droogte komt zowel de burgers als de (landbouw)bedrijven ten goede. Vlaanderen is één van de waterarmste regio's ter wereld waardoor het beschermen tegen droogte heel belangrijk wordt.

Mogelijke acties:

- Zuinig omspringen met water in industrie, landbouw en huishoudens.
- Correct gebruiken van grondwaterwinningen, enkel als alternatieven (zoals hemelwaterputten en bufferbekkens) ontoereikend zijn.
- Correct inzetten van (peilgestuurde) drainage (ism Inagro).
- Opgepompt grondwater bij bouwwerken waar technisch en financieel haalbaar stockeren en gebruiken.
- Vermijden dat de bodem kan uitdrogen door voldoende vegetatie.
- Visie opmaken rond lokale droogte.

► Actie 11.2 : Water bufferen

Water bufferen biedt verschillende voordelen. Enerzijds kan het gebufferde water tijdens droge perioden gebruikt worden voor verschillende toepassingen; anderzijds helpen de bufferbekkens mee de woningen te beschermen tegen felle regenbuien. Naast droogte zullen ook korte hevige buien veel vaker voorkomen door de klimaatverandering, waardoor er noodzaak is om water voldoende ruimte te geven.

Mogelijke acties:

- Voorzien van bufferbekkens waar oppervlaktewater kan opgepompt worden bij droge momenten.
- Groene lob met ruimte voor water bij iedere dorpskern (vb. ruimte voor winterbedding).
- Aandacht voor water bufferen op industrieterreinen.

- Aandacht voor beekvalleien als natuurlijke verbinding en natuurlijke bufferruimte (hermeanderen, geen ophogingen in beekvalleien, ...).
- Erosiebestrijding van waardevolle landbouwgrond.
- 1 m³ per inwoner extra opvang of infiltratiecapaciteit voor regenwater cfr. Vlaams klimaatpact.

► Actie 11.3 : Ontharden

Verharding zorgt ervoor dat het water niet kan infiltreren in de bodem, wat nefast is voor het grondwaterpeil. Het water wordt bovendien versneld afgevoerd, wat overstromingen in de hand werkt. Zo wordt het waardevolle hemelwater in de meeste gevallen niet meer nuttig gebruikt. Niet alleen lokale besturen, maar ook burgers en bedrijven kunnen nog gestimuleerd worden om in de toekomst te ontharden.

Mogelijke acties:

- Maximale aandacht voor ontharding en vergroening bij herinrichtingsprojecten.
- Via participatie nadenken over de herinrichting en het beheer van straten of wijken.
- Het aanleggen van verlagingen met een doorlatende bodem (gecombineerd met groen) om het water lokaal te bufferen en infiltreren.
- Infiltratie van hemelwater zowel op privaat terrein als op publiek terrein (kerken, OC's, in bredere straten in wijken).
- Burgers sensibiliseren om hun (voor- en achter)tuin te ontharden.
- Handhaving voor minder verharding of doorlaatbare verharding bij het toekennen van een omgevingsvergunning.
- 1 m² per inwoner verharding waterdoorlatend maken cfr. Vlaams klimaatpact.

Werk 12 : Verhoogde veerkracht

Doelen

- Publiek toegankelijk groen voor iedereen.
- Voldoende schaduwrijk en temperatuurbufferend groen in de stads- en dorpskernen.
- De beschikbare ruimte slim en toekomstgericht inrichten.
- Burgers beschermen tegen hittestress.

► Actie 12.1 : Leefbare buurt

Veel mensen wonen steeds dichterbij elkaar door de compacte woningen en dener te bouwen. Er is dan ook een noodzaak om de inwoners voldoende ruimte bieden om te ontspannen.

Mogelijke acties:

- Creëren van voldoende en kwaliteitsvolle groene plekken en groene verbindingen integreren in vergunningen.
- Aandacht voor extra speelgroen.
- Zorgen voor een blauwgroene dooradering van de centra.

► **Actie 12.2 : Slim ruimtegebruik**

De ruimte moeten we slim ontwerpen, zodat ruimtes ook multifunctioneel kunnen ingezet worden en voldoende flexibel ingericht worden. Zo kunnen we de druk op onze schaarse ruimte verlichten en de ruimte aanpasbaar maken aan de noden van de toekomst. Met een goede ruimtelijke planning en ordening kunnen we meer ruimte voor groen en water creëren, zorgen voor minder verharde oppervlaktes, ... wat belangrijk zal worden om de gevolgen van de klimaatverandering aan te pakken.

Mogelijke acties:

- Openbare ruimte en gebouwen multifunctioneel inrichten voor verschillende activiteiten.
- Stedenbouwkundige verordening aanpassen om het slim ruimtegebruik te stimuleren bv. via aandeel openbaar groen of een financiële bijdrage.
- Visie om via ruimtelijke uitvoeringsplannen de bebouwde, verharde en te verharden oppervlakte te beperken door het bouwen in de hoogte en het bewust toepassen van afstandsregels (ook voor bedrijven).
- Aanleggen van wadi's voor infiltratie van hemelwater, die waar mogelijk ook aangevuld kunnen worden met speelelementen.
- Braakliggende bedrijventerreinen een nuttige (tijdelijke) invulling geven.

► **Actie 12.3 : Hitte**

Door de hoge graad van verharding en de intensieve bebouwing merken we in de stadskernen van Leper en Poperinge reeds het hitte-eilandeffect. De versteende massa warmt overdag op, maar koelt heel traag af 's nachts. Voor veel (kwetsbare) burgers heeft dit invloed op het fysieke en mentale welzijn. De steden zo ontwerpen of aanpassen om de hitte te drukken in de toekomst wordt een belangrijk aandachtspunt om de steden leefbaar te houden.

Mogelijke acties:

- Opmaak visie lokale hitte.
- Burgers informeren over het belang van goed binnenklimaat in de woning.
- Aandacht voor kwetsbare doelgroepen bij hittegolven.
- Meer verkoelend groen en water in de wijken en centra realiseren.
- Meer (ruimte voor) grote bomen in functie van schaduw.
- Ontharden helpt mee om de hitte minder lang vast te houden.
- Maatregelen om dieren te beschermen bij hittegolven (ook in weides en stallen).

Bijlage 01

INSTEKEN KLIMAATPLAN 2030 – ADVIESRADEN

maart-april 2021

STAD: insteken stedelijke diensten

Ieper	Poperinge
IGe: GECORO	PGe: GECORO
	PJe: Jeugd
ILa: Landbouw	PLa: Landbouw
ILo: Lokale economie	PLo: Lokale economie
IMi: Milieu	PMi: Milieu
	PMo: Mobiliteit
INz: NoordZuid	
ISe: Senioren	PSe: Senioren
ISp: Sport	
ITo: Toegankelijkheid	PTo: Toegankelijkheid
	PKr: Krombeke BWP
	PRE: Reningelst BWP

Thema 1: Energie & comfortabel wonen

Werf 1 : Alternatieve energie

► Actie 1.1 : Windturbines

windturbines	IMi, INz, PSe, PKr
kleine windturbines (+ beleidskader vergunningen)	STAD, PLo, PMi, ISe, PSe
stimuleren kleine en middelgrote windmolens op landbouwbedrijven	PMi, PLa
visienota grote windturbines	STAD
meer windmolens uitbreiding industrieterrein Sappenleen (mits goede inplanting)	PLo
vlottere vergunningsprocedure voor windmolens	PMi
windmolens met burgerparticipatie	PMi
windmolenproject met burgercoöperatie	ISe, IMi

► **Actie 1.2 : Fossiele brandstoffen verlaten**

grote bedrijven verplichten richting CO2-neutraal/ x% zelfvoorzienend op vlak van energie	PLo
warmtekaart	STAD, PMi
warmtenet (voor hele verkaveling)	PLo, PMi, PSe
pocketvergisters en GFT-vergistingsinstallatie	STAD
landbouwers moeten gestimuleerd worden om aan mestverwerking te doen voor electriciteit op te wekken	PMi
geen mazout, meer pellets (cfr. Frankrijk)	PLo
afkoppelen van aardgas	IMi, PSe
meer zonnepanelen op bedrijventerrein (zeker bij nieuwe bedrijven)	PTo
extra mogelijkheden PV-panelen (in combinatie met zonneboilers, warmtepompen, ...)	STAD, IGe, ISe, IMi, PSe
zonnepanelen laten terugdraaien	PTo
vergoeding voor gemaakte energie	PTo
goedkopere elektriciteit	PTo
groene stroom	PSe
gemeentelijke subsidies voor plaatsing van zonneboilers, warmtepompen (in bedrijfsgebouwen, kantoren, ...).	ILo

► **Actie 1.3 : Energie uit en voor de buurt**

lokale productie van energie lokaal gaan gebruiken (stroom van PV verdelen onder burenen)	STAD, PLo, ILa, IMi, ISe
burgerparticipatie/energiecoöperatie	STAD, IMi
warmtenetten	IMi, ISe
stimuleren van energieopslag	PLa
stad met een coördinerende rol bij het plaatsen van een windmolen of zonnepanelen. De energie die de landbouwer over heeft, verdelen naar de burenen mbv de stad.	PLa
goed voorbeeld: bouw van het windmolenpark en de plaatsing van de zonnepanelen op de stadsgebouwen (groene stroom, die o.a. ook ter beschikking wordt gesteld voor de verenigingen)	PJe

Werf 2 : Energiezuinig maken van gebouwen

► Actie 2.1 : Ontzorgen

administratief ontzorgen (woonloket)	STAD
technische advies	STAD, PSe
renovatiebegeleiding	STAD, INz, PSe
energiescans voor woningen	PSe
aandacht voor historische gebouwen	STAD
met behulp van thermografische kaart, warmtekaart, ...	STAD, ILo
aanstellen energiecoach	ITo
ondersteunen basisenergiezuinige renovaties bij woningen: isoleren, energiezuinige verwarming, ...	PSe
betaalbaar maken van energierenovaties voor alle inwoners	PSe
subsidies voor energiezuinige toestellen	PSe
bedrijven en organisaties met een uitgebreid patrimonium ondersteunen in de opmaak van een langetermijnstrategie richting klimaatneutraliteit van hun gebouwen	PSe

► Actie 2.2 : Buurtrenovaties

gezamenlijke energetische renovaties in éénzelfde buurt/wijk	STAD
compacteren wonen	PMi
inzetten op alternatieve woonvormen	PMi

► Actie 2.3 : Stadsgebouw

nieuwbouw energieneutraal	STAD, ISp
BEN-gebouwen (bestaand en nieuw)	PGe, PMi
energetische renovatie bestaand patrimonium	STAD, ISe, PTo, PSe
lokale verenigingen	STAD
duurzaam en toegankelijk gebouw	ITo
LED-verlichting bij OV en sportterreinen	ITo, ISp, PRe
dimmen OV	PSe
extra zonnepanelen op stadsgebouwen	PSe
energiezuinig gebruik van stadsgebouwen (toezicht verwarming bij activiteit)	PKr

Werf 3 : Energie en doelgroepen

► Actie 3.1 : Sociale woningen en huurwoningen

sociale woningen en doorgangswoningen prioritair BEN	PMi, PKr
'thuis in je huis'-workshop Ecolife (voetafdruk verlagen)	ITo
via energiecoach woningen voldoende isoleren	INz, PMi, PSe
warmtenetten, afkoppelen gasnet	IMi

► **Actie 3.2 : Bedrijven (incl. landbouw)**

energiezuinig maken van bestaande bedrijfsgebouwen (scans, isolatie, ...)	PLo
energiescans aanbieden aan KMO's (Hoogstraten)	ILo

► **Actie 3.3 : Woonzorgcentra en scholen**

Thema 2: Verplaatsingen & levendige kernen

Werf 4 : Klimaatvriendelijke voertuigen

► **Actie 4.1 : Omschakeling naar elektrisch rijden**

voldoende openbare laadpalen (ook bij KMO zone)	STAD, Pre, Imi, IGe, INz, ISe, ILo, PJe, PMo, PSe
verplichten laadpalen in woningen en bedrijven via vergunning	PLo
goed voorbeeld: plaatsing laadpalen elektrische voertuigen	PMo
systematisch overschakelen naar elektrische wagens en fietsen	PMi
stimuleren van bedrijven en particulieren om over te schakelen naar klimaatvriendelijke voertuigen (bijvoorbeeld via fietsleasing)	PMo
tegen 2025 stadsvloot dieselvrij	
tegen 2030 alle personenwagen en bestelwagens elektrisch	PSe
milieuvriendelijke landbouwvoertuigen	PSe
elektrisch openbaar vervoer (bussen)	PKr
goederenvervoer via spoor (ontdubbelen spoor Komen-Poperinge + spoorlijn naar Hazebrouck)	PSe

► **Actie 4.2 : Waterstof**

waterstofleiding in Ieper (via GOW!)	IMi
overschakelen op waterstof	PSe

► **Actie 4.3 : Eigen wagenpark**

wagenpark stadsdiensten klimaatvriendelijker maken (elektrisch/ waterstof)	PRe, IMi, INz, ISp, ISe, PMo, PSe
--	-----------------------------------

Werf 5 : Klimaatvriendelijke verplaatsingen (modal shift)

► Actie 5.1 : STOP-principe

stappen : verbeteren voetgangersvoorzieningen, netwerk trage wegen, schoolstraten	STAD, PMo
trappen : aanleg fietspaden en fietsstroken, plaatsen fietsenstallingen, fietsleasen stadspersoneel, zone 30, autoluwe binnenstad, fietsstraten, snelheidsremmende maatregelen	STAD, IMi, IGe, INz, ISe, PMo
openbaar vervoer : halte infrastructuur, vervoer op maat	STAD, PMo
elektrische (stads)bus	ITo
toegankelijk maken van openbaar vervoer	Ito, PSe
teveel parking bij de herinrichting van de Leet	ITo
globaal mobiliteitsplan, en ruimtelijk ordening maximaal inbreiding in centrum	IMi, PSe
drukke verkeer weren uit stad- en dorpskernen	PSe
het zwaar transport door stad en dorpskernen weren, veel van die vrachtwagens moeten daar echt niet zijn	PMi
in het centrum van de stad moeten de fietsen voorrang krijgen	PMi
goed voorbeeld: circulatie stadskern	PMo
goed voorbeeld: invoeren ruimere zones 30	PMo
goed voorbeeld: snelheidsremmende maatregelen	PMo
tegen 2024 40% van onze verplaatsingen met een duurzaam vervoersmiddel	PSe
aantal kilometers dat auto's afleggen op onze wegen doen dalen	PSe

► Actie 5.2 : Bijkomend inzetten op de (elektrische) fiets

fietsnetwerk met nodige laadinfrastructuur, en veilige verbindingen naar deelgemeenten en buurgemeenten, plus fietsveilige verbinding naar sportcomplex	ISp, ILo, PJe, PSe
onderhoud een aanleg nieuwe fietspaden	PMi
wandelen en fietsen, extra fietspad industriezone	IMi
gebruiksgemak voetgangers en fietsers bij inrichten openbaar domein	ITo
fietsen aanmoedigen	PTo
woon-werk	STAD, PMi
school	STAD
fietszones	PMi
bebouwde kom stad als zone 30	PMi
fietsstraten uitbreiden	PTo, PMi
fietsstraat in Gasthuisstraat en deel Ieperstraat	PMi
elektrische fietsen opladen in horecazaken	PLo, ISp, ILo
laadpalen voorzien voor elektrische fietsen. Dit is zeker aan te raden op volgende plaatsen: Grote Markt, de buurtsalons, ...	PJe
publieke fietspomp	ISp, ILo
goed voorbeeld: fietsen voor stadspersoneel	PSe

goed voorbeeld: aankoop van de elektrische bakfietsen bij de technische dienst	PJe
goed voorbeeld: aanleg nieuwe fietspaden	PMo
trage wegenbeleid	PMo
► Actie 5.3 : Deelmobiliteit	
(particulier) autodelen (met elektrische voertuigen)	STAD, PMi, PMo
fietsdelen (Blue Bike, Fietsbieb)	STAD
carpoolen	STAD, PTo, PMi, PMo
vanuit dorpen	STAD, PLo, ISe, PMo
samenwerking tussen Nestor, Wit-Gele Kruis, OCMW, ... rond vervoer	PTo
1 thuiszorgdienst	PTo
klimaatvriendelijk stadswagenpark delen op dalmomenten	PMi
deelfietsen ook achterlaten in ander station/gemeente	PMi, PSe
faciliteren uitrol deelfietsssystemen door bedrijven	PMo
faciliteren uitrol autodeelsystemen door bedrijven	PMo

Werf 6 : Mobiliteitsknooppunten

► Actie 6.1 : Levende kernen	
voldoende faciliteiten in de dorpen	STAD, Pre, Pla, ILa, IGe, ISe
buurtsalons	PLa
creëren nabijheid (vb. digitaliseren dienstverlening stadsdiensten)	STAD
bouwen en ondernemen vlakbij knooppunten (goede ruimtelijke ordening)	PSe
woondensifiëring in het stadscentrum en dorp	STAD
vervoersarmoede bestrijden door wegwerken van drempels (betaalbaar voor iedereen)	PSe
► Actie 6.2 : Mobipunten	
centraal punt voor deelmobiliteit	STAD, ILa, IMi, IGe
goed uitgeruste en herkenbare overstappunten tussen verschillende vervoersopties	PSe
buurtsalons in de deelgemeenten uitbouwen tot kleinschaligere, maar evenzeer kwalitatieve mobiliteitsknooppunten, waar bewoners zich kunnen informeren over vervoer op maat en deelmobiliteit, kunnen afspreken om te carpoolen en zelfs voertuigen kunnen uitlenen	PMo
afhaalpunt voor pakjes	STAD
stationsomgeving opwaarderen tot modern mobiliteitsknooppunt, met veel aandacht voor combimobiliteit, deelmobiliteit en elektrische mobiliteit	PMo
trein- en busvervoer meer op elkaar afstemmen	PMi

► Actie 6.3 : Optimaliseren transportbewegingen

stadsdistributie optimaliseren (pakjes via verdeelplatform, via bakfietsen)	STAD, INz
duurzame logistiek	PSe
kleine elektrische bussen (ter vervanging van belbussen)	PTo
transportbewegingen landbouwers in kaart brengen	STAD

Thema 3: Consumeren & lokale troeven

Actie 7.1 : Lokaal en korte keten

► Actie 3.1 : Sociale woningen en huurwoningen

korte keten promoten	Pre, lLa, lGe, INz, lSe, lLo, PSe
lokale voedselproductie	STAD, lMi
uitwerken lokale voedselstrategie	lMi, PSe
pluktuinen/collectieve moestuinen	STAD, INz
boerenmarkt, lokaalmarkt	STAD
goed voorbeeld: Koket (korte lokale keten)	PJe
online informatie punt met links/contactgegevens van lokale handelaars/boeren/... waar verenigingen of inwoners makkelijk hun weg vinden naar de korte keten	PJe
scholen betrekken	STAD
subsidie kleinhandel uitbreiden (ook toekennen als er al aanwezig zijn)	PRe
diepvriesverwerkend bedrijf opstarten in Poperinge	PLa

► Actie 7.2 : Klimaatbewust eten

seizoensgebonden	STAD, PMi
duurzame voeding	PSe
scholen/rusthuizen/zorginstellingen bewust maken van seizoensgebonden producten. Kunnen een stimulerende rol zijn en voortrekker in dit verhaal.	PLa
aandacht voor vegetarische voeding en minder zuivel	PSe
promoten familiale en biolandbouw	PMi
geen nieuwe veestallen vergunnen	lMi
verduurzamen overheidsaankopen van voeding (bio, fairtrade, korte keten, seizoensproducten, minder dierlijke eiwitten, ...)	PSe

► Actie 7.3 : Voedselverspilling

verdeelsysteem voedseloverschotten (richting mensen in armoede)	STAD, PSe
overschotten fruitbomen	STAD
grootkeukens	STAD
voedselverspilling tegengaan (scholen, verenigingen, zorginstellingen, huishoudens, ...)	PSe
verspilling tegengaan in samenspraak met land- en tuinbouwers (soms slechts gedeeltelijk geogst)	PMi
Soepcafé verder ondersteunen	PMi

Werf 8 : Klimaatvriendelijk consumeren

► Actie 8.1 : Klimaatvriendelijke producten

producten 'dichtbij' (weinig transport)	STAD, IMi
buurtwinkels in buitengebieden behouden	ILa
afvalarme producten	STAD

► Actie 8.2 : Klimaatvriendelijke evenementen

evenementen met aandacht voor energie, lokale voeding, afval, ...	STAD, IGe, PSe
seizoensgebonden voeding	PMi
gemeenschappelijk vervoer vanaf stadsrandparking	PSe
geen schaatspistes op kerstmarkt (of max. buitentemperatuur opleggen of synthetische kunstijsbaan)	Pre
Goed voorbeeld: herbruikbare bekertjes	PJe

► Actie 8.3 : Reizen

reizen in eigen land	STAD
reizen met trein	STAD

Werf 9 : Bewust materiaalgebruik

► Actie 9.1 : Circulaire aankopen

diensten ipv materiaal aankopen (vb. licht als een dienst)	STAD
bruikbare materialen verzamelen bij afbraak gebouwen en woningen (cfr. Rotor Deconstruction)	PMi
hoge grondstoffenconsumptie van bouwsector verminderen (beton)	PSe
opleiding voor architecten	IMi
gebruik primaire grondstoffen verminderen en materialen langer in de kringloop houden	PSe

► **Actie 9.2 : Deeleconomie**

Fietsbieb,	STAD, PMi
De Rupse (ruilwinkel kinderkledij en -materiaal)	PMi
Peerby	STAD

► **Actie 9.3 : Hergebruik materialen**

herbruikbare bouwmaterialen	STAD
Repair Café	STAD, PMi, INz
stad zou een gebouw ter beschikking kunnen stellen als “materiaalbibliotheek”. Dit kan gaan over overschotten van doe-het-zelf materiaal of gereedschap/machines/... die nog een tweede leven tegemoet kunnen gaan. Eventueel kan dit gekoppeld worden aan een “makerslab” of kunstatelier, opengehouden op vrijwillige basis	PJe
materiaalbank	IMi
circulaire economie maximaal gaan ondersteunen bij de industrie	IMi

Thema 4: Adaptatie & verhoogde veerkracht

Werf 10 : Blauwgroen netwerk

► **Actie 10.1 : Meer groen**

klimaatrobuuste natuur binnen en buiten de stad	STAD, IMi, IGe, PSe
iedere inwoner een boom	IGe
boomplantacties en bebossen	STAD, IMi
meer bomen en groen in dorpskern, stad en langs wegen	PRe, PTo, PMi, IMi, PSe
seniorenbos voor de kleinkinderen	ISe
goed voorbeeld: aanplanting van het speelbos Bommelaersbos (verenigingen worden betrokken bij de aanplanting van het bos)	PJe
meer budget voor groenonderhoud (meer draagvlak indien goed onderhouden)	PRe
goede opvolging openbaar groen (vb. vervangen kapotte bomen + handhaving)	PKr
woonuitbreidingsgebieden schrappen en omzetten in natuurgebieden	PMi
meer groen langs velden en weilanden	PTo
al heel wat blauwgroen netwerk aanwezig	PLa
ontwikkeling van blauw groennetwerk in buitengebied moet in nauw overleg gebeuren met de landbouwraad (vb. Laarzenpad naast de Vleterbeek).	PLa
meer groen bij bedrijventerrein	IMi
projecten voor blauwgroen netwerkbespreken met buurgemeenten, zodat het netwerk niet stopt aan de gemeentegrenzen.	PLa
landbouw aanmoedigen om hagen en houtkanten aan te planten	IMi

hogere subsidie voor onderhoud kleine landschapselementen (vb. populierenrij naast Grote Beek in Reningelst verjongen)	PRe
ook in de deelgemeentes mag groen niet ontbreken, aandacht voor de trage wegen is zeker een must	PMi

► Actie 10.2 : Groen dichtbij

bomen, gevelgroen, groendaken	STAD, Imi, PMi, PSe
subsiëren/promoten van groendaken en groenwanden	PRe, PLo
goed voorbeeld: gratis plaatsing van geveltuintjes (Goede promostunt/aandachtstrekker en vergroent het straatbeeld)	PJe
schaduwrijke rustplekken	STAD, ISe
parkzones in iedere kern	STAD
meer gemeenschappelijk groen in verkavelingen	PMi
meer beplanting op en rond de Grote markt en bij zitplaatsen in open lucht waar mensen mekaar ontmoeten	PMi
meer groen bij sportinfrastructuur	ISp
groenscherm rond dorpen	PRe
aanmoedigen groenaanplantingen rond hoeves en bedrijven	Pre, PMi
bij opmaak van plannen voor heraanleg en hernieuwingen kiezen voor algemeen belang	PRe

► Actie 10.3 : Biodiversiteit

STAD: acties ifv doelgroepsoorten (bijen, kamsalamander, geelgors, ...)	STAD, IMi
bij aanvraag om poel te dempen, haag te verwijderen, bomen te rooien, grasland om te zetten in akkerland enz. vooraf ter plaatse gaan om te kijken of aanvraag zinvol is en geen impact heeft op biodiversiteit.	PMi

Werf 11 : Water

► Actie 11.1 : Droogte tegengaan

hemelwaterputten	STAD, ILa
bij nieuwe woningen verplichten om regenwater op te vangen en te gebruiken	PMi
hergebruik restwater afkomstig van productie	STAD
weggepompt water bij nieuwbouw in de grond laten sijpelen en niet naar riool afvoeren	PMi
meer groen (minder uitdroging van bodem, zeker als alternatief voor verharding)	PRe
water een educatieve functie geven (vb op de nieuwe Vroonhofs site)	PMi
illegale waterputten opsporen	PRe
verdroging tegengaan (veel water opgepompt door landbouw)	IMi
paal en perk stellen aan industriële landbouw en de grondwaterwinningen die daar voor nodig zijn	PMi

waterverbruik tegengaan	ILa
slimgebruik van water promoten: adviserend gebruik van druppelbevloeiing én optimaal beregenen tijdens de uren met minst verdamping	ILa
burgers meer informeren over het probleem water. Zolang er uit de kraan komt is er geen probleem voor de meesten. De achterliggende problematiek uit de doeken doen via de stadskrant	PMi
hemelwater zoveel mogelijk ter plaatste vasthouden	PSe

► Actie 11.2 : Water bufferen

ruimte voor beken	STAD, IMi
bufferbekkens	STAD, IGe, ISe, IMi
goed voorbeeld: aanleg van de bufferbekkens (bescherming tegen wateroverlast en buffer voor droge periodes)	PJe, PSe
groenbedekkers (erosiebestrijding), infiltratievoorzieningen	STAD
waterbuffers bij sport of opvang van regenwater, of van andere openbare gebouwen	ISp, INz
hergebruik afvalwater bedrijven	PGe
hergebruik gezuiverd afvalwater van de RWZI	PGe
waterzuiveringsstation Aquafin: gezuiverde water stroomt terug naar de Poperingevaart; bufferbekkens aanleggen om deze voorraad nuttig te gebruiken bij schaarste cfr. Ieper	PMi
wateropslag voor hergebruik ten behoeve van landbouw	PGe
goed voorbeeld: waterproject tussen aardappelverwerkend bedrijf, stad en landbouwers (Dureau)	PLa, PJe
afsluitbare drainage	IGe, ISe
stad maakt een doordacht beleid rond waterbehoefte en wateropslag. (vb. op een stukje privégrond een bufferbekkens plaatsen, zodat het water dicht bij de teelt ligt en er niet weg en weer gereden moet worden. Vergunning krijgen voor dergelijke bufferbekkens is momenteel moeilijk.)	PLa
weides niet omzetten in akkerland, dient voor CO2 opslag. En kunnen in winter dienen als overstromingsgebied	PMi
bij het ruimen van beken zorg dragen voor de kle's want die zijn bijna verdwenen in grachten en beken. Nochtans vertragen die de afvloeit van het water	PMi
in beken kunnen tussenschotten geplaatst worden met een driehoekige uitsparing bovenaan zodat het water ook trager afvloeit.	PMi
landbouwers en ondernemers: verplicht hemelwater van de daken te bufferen om bij droogte deze te gebruiken om teelten te beregenen	PMi

► **Actie 11.3 : Ontharden**

aandacht voor minder verharding op moment van vergunning, verkaveling, ...	STAD
voorkomen van netto-toename van bodemafdekking	PSe
specifieke onthardingsprojecten	STAD
ontharding bij bedrijven in het buitengebied	PGe
promoten van groen en waterdoorlatende verharding (uitbreiding/verharding toelaten mits waterdoorlatend)	PGe, PSe
doorlaatbare parkings als norm gebruiken	PMi, PKr
ondoorlaatbare verharding vermijden	Pre, IMi, PSe, PKr
minder verharding bij nieuwe woningen: enkel nog verharding naar voordeur, niet meer rond het huis en bij oprit	PMi
hoger bouwen (meer dan 5 verdiepingen) op bepaalde plaatsen	PLo
speelpleinen en speelplaatsen ontharden en vergroenen	ISe, INz
ingebuisde beken weer open maken	PMi

Werf 12 : Verhoogde veerkracht

► **Actie 12.1 : Leefbare buurt**

in RUP's integrale aanpak van (dorps)kern met aandacht voor kwalitatieve woonomgeving, zachte/aparte fietsverbindingen, kwalitatieve groenzones,... (plus inspiratiegids leper)	STAD, ISe, IMi
kleine sportinfra op wijkpleintjes	ISp
aantrekkelijke buitenruimte om leefbaarheid te verhogen	PSe

► **Actie 12.2 : Slim ruimtegebruik**

compacte woonkernen	STAD
meer inzetten op inclusief wonen (inbreidingsgebieden)	PMi
alternatieve woonvormen promoten	PMi, PSe
multifunctioneel inzetten van (openbare) ruimte en gebouwen	STAD
parkings delen waar mogelijk vb van scholen tijdens weekend	PMi
leegstand aanpakken	PLa
landbouwraad betrekken bij het slim ruimtegebruik (mogelijke uitbreiding industriegebied).	PLa

► **Actie 12.3 : Hitte**

tegengaan hitte	ISe, PSe
aandacht hebben voor verkoelende infrastructuur (vb. witgekleurde materialen, schaduwinfrastructuur, zonnewering)	PSe

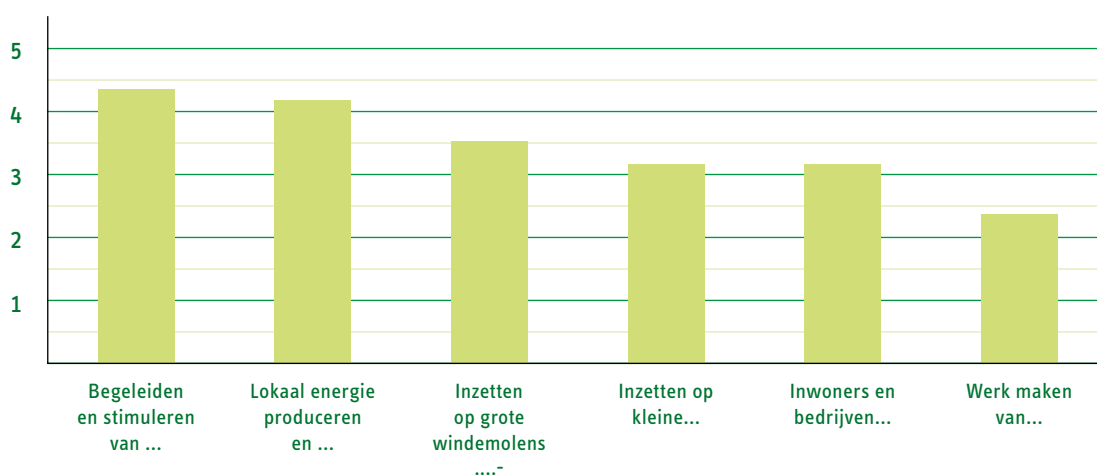
Bijlage 02

DIGITALE BURGERBEVRAGING

juni-juli 2021

Thema 1 : energie

- 168 deelnemers : 96 Ieper, 76 Poperinge
- Leeftijd : 23 tot 86 jaar
- Algemene voorstelling resultaten thema energie

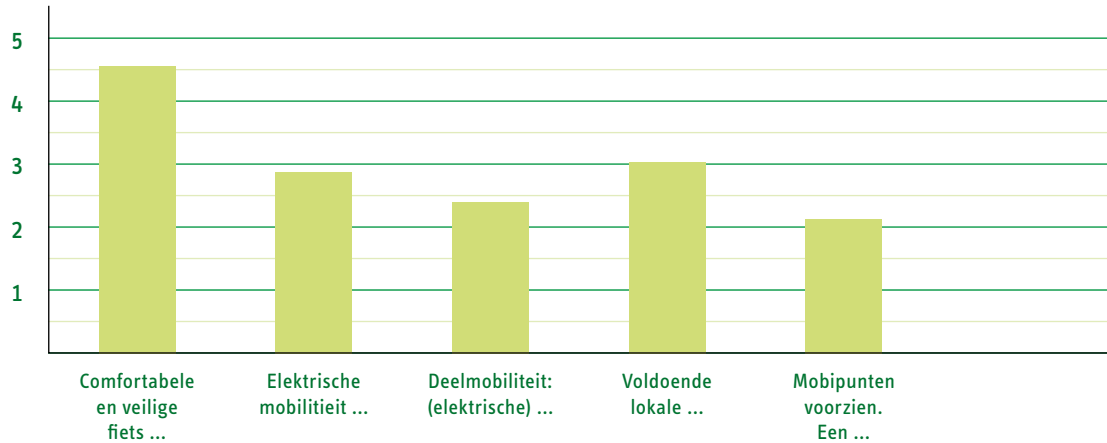
Voorkeurstelling :

Begeleiden en stimuleren van energiezuinig renoveren van een woning. Een woning renoveren is niet eenvoudig. Begeleiding en advies is hierbij noodzakelijk, zowel in de keuze van materialen en technieken, als in de zoektocht naar geschikte aannemers, financiële middelen en subsidies.	31,36%
Lokaal energie produceren en lokaal delen. Energie kan lokaal en hernieuwbaar opgewekt worden via bv. zonnepanelen of een windturbine. Deze lokaal opgewekte energie gaan we leveren aan de woningen en bedrijven uit de buurt. Zo krijgt iedereen de kans om de overstap te maken richting lokale en hernieuwbare energie.	17,65%
Inzetten op grote windmolens (met mogelijkheid voor de inwoners om mee te investeren). Grote windturbines produceren stroom op een hernieuwbare manier. Eén turbine van 200m hoog is goed voor de stroom van 4000 gezinnen. De zoektocht naar een geschikte locatie moet goed overwogen en in overleg met de buurt gebeuren. Investerings kunnen voor een gedeelte gedragen worden door de inwoners, die dan ook delen in de winsten.	21,76%
Inzetten op kleine windmolens. Kleine windturbines van max. 15m hoog kunnen kleinschalig worden ingezet bij vb. landbouwbedrijven. Aangezien ze ook in periodes met weinig of geen zonlicht stroom produceren, vormen ze een mooie aanvulling op zonnepanelen. Eén kleine turbine is goed voor de stroom van 10-tal gezinnen.	9,52%
Inwoners en bedrijven stimuleren om geen fossiele brandstoffen te gebruiken voor verwarming. Fossiele brandstoffen zullen uitgeput geraken en zullen in de toekomst niet meer mogen gebruikt worden door de hoge CO2-uitstoot. We moeten overstappen naar alternatieven zoals warmtepompen, zonneboilers, pelletketels, vergistingsinstallaties,	12,94%
Werk maken van warmtenetten. In plaats van elk individueel onze gebouwen te gaan verwarmen, kunnen we overschakelen naar collectieve systemen door middel van een warmtenet (op het niveau van een wijk, industriezone, ...). Op deze manier kunnen we efficiënter onze energie inzetten om te gaan verwarmen.	6,47%

Suggesties uit de open rubriek van de burgerbevraging werd mee opgenomen in de opmaak van klimaatplan.

Thema 2 : mobiliteit

- 161 deelnemers : 92 Ieper, 70 Poperinge
- Leeftijd : 23 tot 89 jaar
- Algemene voorstelling resultaten thema mobiliteit

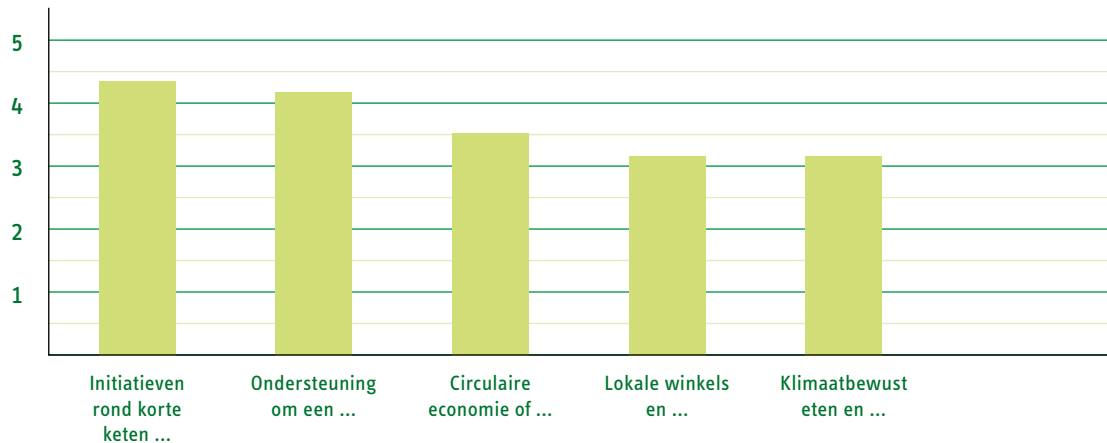
Voorkeurstelling :

Comfortabele en veilige fiets- en wandelomgeving en goede fietsinfrastructuur. Fietsverbindingen beter gaan uit uitrusten met goed onderhouden fietspaden, wandeldoorsteken, fietsenstallingen, ... kan er voor zorgen dat de inwoners sneller de fiets nemen.	76,40%
Elektrische mobiliteit stimuleren. Extra laadpalen maken het gemakkelijk om een elektrisch voertuig te laden en zal burgers stimuleren om de overstap van diesel- en benzine wagens te maken richting elektrische wagens.	7,45%
Deelmobiliteit: (elektrische) deelauto's en -fietsen. Veel wagens staan 95% van de tijd stil. Ideaal om een voertuig te delen. Rijdt je (tweede) wagen minder dan 10.000 km per jaar, dan kan het gebruik van een deelwagen (financieel) voordeliger zijn. Ook (kinder)fietsen kunnen gedeeld worden (vb. Fietsbieb).	4,97%
Voldoende lokale voorzieningen. Als we dichtbij naar de winkel, school, jeugd- of sportvereniging, ... kunnen gaan, korten we onze verplaatsingen heel wat in. Als we dan nog eens meer de fiets kunnen gebruiken, sparen we zo heel wat autokilometers uit.	7,45%
Mobipunten voorzien. Een mobipunt is een centrale locatie in stad of dorp waar verschillende vormen van vervoer en diensten samenkomen zoals openbaar vervoer, deelauto's en deelfietsen, (dorps)winkeltje, afhaalpunt voor bestellingen, ...	3,73%
Werk maken van warmtenetten. In plaats van elk individueel onze gebouwen te gaan verwarmen, kunnen we overschakelen naar collectieve systemen door middel van een warmtenet (op het niveau van een wijk, industriezone, ...). Op deze manier kunnen we efficiënter onze energie inzetten om te gaan verwarmen.	6,47%

Suggesties uit de open rubriek van de burgerbevraging werd mee opgenomen in de opmaak van klimaatplan.

Thema 3 : consumenten

- 161 deelnemers : 81 Ieper, 61 Poperinge
- Leeftijd : 23 tot 86 jaar
- Algemene voorstelling resultaten thema consumenten

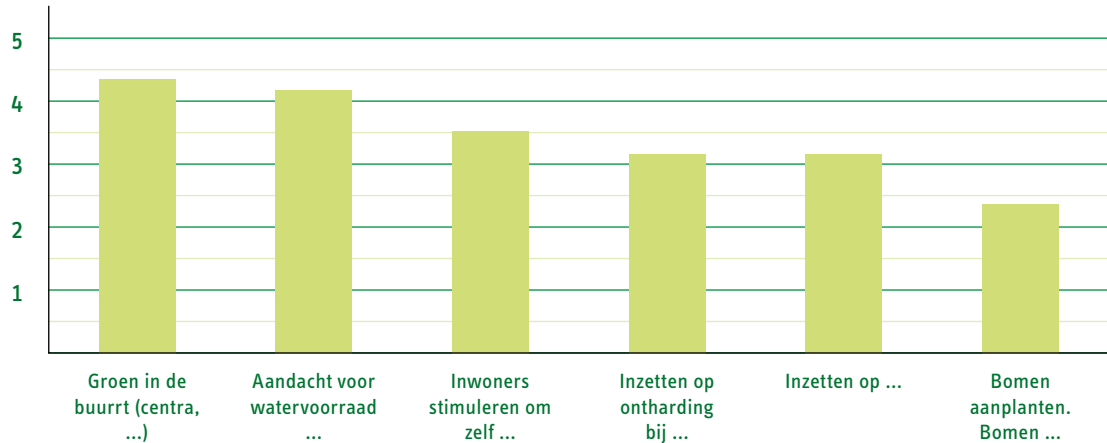
Voorkeurstelling :

Initiatieven rond korte keten in de landbouw promoten en ondersteunen. Veel producten kunnen rechtstreeks aangekocht worden bij lokale landbouwers zoals groenten, fruit, zuivel, vlees, ... en dat voor een eerlijke, correcte prijs.	46,81%
Ondersteuning om een evenement duurzaam te organiseren. Evenementen kunnen we zo organiseren dat de impact op het klimaat kleiner wordt. Dit kan je door lokale producten aan te kopen, groene stroom te gebruiken, in te zetten op duurzame verplaatsingen, ...	7,80%
Circulaire economie of hergebruik stimuleren. Veel producten kunnen hergebruikt worden of een nieuwe functie krijgen. Bij de aankoop van materialen kunnen we daarmee al rekening houden, zodat we minder afval creëren en er minder grondstoffen nodig zijn. Daarnaast kan de openbare ruimte of een gebouw doordacht ingericht worden in functie van eventuele veranderingen in de toekomst.	17,02%
Lokale winkels en horecazaken promoten en ondersteunen. Om onze verplaatsingen met de wagen te beperken, kunnen we onze inwoners stimuleren om lokaal te kopen en lokaal te ontspannen.	5,67%
Klimaatbewust eten en voedselverspilling tegengaan. Met ons voedsel kunnen we bewuster omgaan. Zo kunnen we niet alleen verspilling van voedsel in de volledige keten voorkomen, maar kunnen we ook kiezen voor vb. seizoensgebonden, lokale voeding.	22,70%

Suggesties uit de open rubriek van de burgerbevraging werd mee opgenomen in de opmaak van klimaatplan.

Thema 4 : groen en water

- 142 deelnemers : 80 Ieper, 63 Poperinge
- Leeftijd : 23 tot 86 jaar
- Algemene voorstelling resultaten thema groen en water

Voorkeurstelling :

Groen in de buurt (centra, pleinen en straten). Meer groen op wandelafstand en in het centrum van stad of dorp zorgt voor leuke plaatsen om te ontspannen, voor schaduw en afkoeling tijdens de warmere periodes en helpt mee het regenwater vast te houden.	33,10%
Aandacht voor watervoorraad .De aanleg van waterbuffers helpen mee om water te laten infiltreren in de bodem en om droge periodes te overbruggen. Het gebruik van water zal op een doordachte manier en met mate moeten gebeuren om zo ook het grondwaterpeil voldoende hoog te houden.	14,79%
Inwoners stimuleren om zelf meer regenwater op te vangen en efficiënt te gebruiken. Regenwater opvangen en ter plaatse hergebruiken is voor heel wat toepassingen (zoals de was en de plas) een goed alternatief voor ons kostbaar drinkwater.	8,45%
Inzetten op ontharding bij zowel inwoners, bedrijven, als het openbaar domein. Heel wat verharding zorgt ervoor dat het water niet meer kan infiltreren in de bodem. Waterdoorlaatbare verharding of het wegnemen van bepaalde verharde oppervlaktes zorgt ervoor dat het water trager afgevoerd wordt of zelfs ter plaatse kan infiltreren.	13,38%
Inzetten op biodiversiteit. Door extremere weeromstandigheden en minder groen krijgen planten en dieren het steeds moeilijker om te overleven. De rijkdom aan planten- en diersoorten gaat dan ook snel achteruit. Meer groen, grotere stukken natuur en een goede verbinding tussen grotere stukken natuur kunnen daar een positieve invloed op hebben.	10,56%
Bomen aanplanten. Bomen zorgen voor verkoeling, een grotere rijkdom aan planten en dieren, CO2-opname, aangename omgeving, het vasthouden van water en vruchtbare bodem, ...	19,72%

Suggesties uit de open rubriek van de burgerbevraging werd mee opgenomen in de opmaak van klimaatplan.

Bijlage 03

KLIMAATAVONDEN

november-december 2021

Thema 1: Energie & comfortabel wonen

Ronde 1 / Tafel 1 – Windturbines

- ▶ **Wat verwacht jij als burger met betrekking tot de vergunningsaanvragen?**
 - burger betrekken liefst op voorhand
 - informeren
 - vergunningen grote turbines regelen op Vlaams niveau
 - één persoon kan de vergunning tegenhouden
 - draagvlak en vertrouwen
 - coöperatie in vergunning
 - wetgeving moeilijk om windmolens te plaatsen
 - ruimtelijke wanorde

- ▶ **Energiecoöperatie Beauvent**
 - meer draagvlak
 - burgers participeren
 - slagschaduw informeert door coöperatie

- ▶ **Hoe kun jij bijdragen aan deze actie? Wie is er nog nodig?**
 - communicatie van burger naar burger

- ▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**
 - --

Ronde 1 / Tafel 2 – Energie uit en voor de buurt

- ▶ **Vanaf 1 jan. 2022 zijn lokale energiegemeenschappen wettelijk toegelaten. Welke vragen roept dit bij jou op?**
 - welke overheidsinstanties regelen dat
 - wat als je huurder bent
 - bij de kleine man haalbaar - investering
 - is ook voor woning eigenaars een probleem
 - wat met huurwoning, wil eigenaar installeren?

- is het net of infrastructuur voldoende, is er voldoende grond
- wat met overschotten energie na renovatie
- waarschijnlijk of teveel energie voor de gemeenschap
- net sterk genoeg of bufferen
- zijn er afstand limieten?
- als jullie alle panelen op één dak willen leggen, krijgt de eigenaar van het dak autonomie
- hoe vinden kopers en verkoper elkaar
- is de distributie kost gunstiger voor stroom uit de buurt
- een centrale warmtepomp voor wijken
- is er een project om biogas van zuiveringsstation

Verschillende doelgroepen informeren wat een energiegemeenschap is en wat de mogelijkheden zijn

► **Wat zou helpen om mensen te laten overschakelen van hun klassieke energieleverancier naar een energiegemeenschap?**

- goede communicatie over de impact van je keuze
- oppassen met oversubsidiëring
- is er dan ook een marktprijs of is de prijs vast
- prijs voor 80 % van de mensen bepalend?

Subsidies?

- fiscaliteit en subsidies, helpen om te veranderen
- alleen de enthousiastelingen willen betalen
- hoe maak je het financieel interessant, installatiekost en lage energiekost
- hoe meer nieuwe installatie aanmoedigen?
- het lokale bestuur moet coördineren, op grotere schaal ipv particulier
- voorkeur naar gezamenlijk project zodat ook doelgroepen kunnen meedoen

► **Hoe kun jij bijdragen aan de opstart van een eerste energiegemeenschap? Wie is er nog nodig?**

- overschot aan energie beschikbaar stellen
- helpen organiseren
- meestappen in klimaatvriendelijk plan, zelfs als het niet het goedkoopste is, enkel voor believers

► **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**

- PV beperken 10 kWp
- Thuisbatterij gemeenschappelijk in de wijk
- landbouwers CO2-neutraal zijn, per CO2-productie, mee betalen in duurzame energie
- leasen van energiezuinige toestellen

Ronde 1 / Tafel 3 – Ontzorgen

Geen deelnemer

Ronde 1 / Tafel 4 – Sociale woningen en huurwoningen

▶ **Hoe krijgen we sociale verhuurkantoren mee?**

- overleg en afstemmen tussen beide woonmaatschappijen, programma
- zonnepanelen zullen geplaatst worden op sociale woningen, Ons Onderdak heeft al concreet uitgewerkt
- Bellewijk is verouderd, plan voor vernieuwing
- SVK moet geïntegreerd worden in een woonmaatschappij
- geen fossiele brandstoffen, collectief verwarmingssysteem voor groepen woningen

▶ **Hoe krijgen we verhuurders/eigenaars van huurwoningen mee?**

- informatiekanalen zijn belangrijk en noodzakelijk
- huurgeld volgens E-peil woningen in combinatie met andere attesten (moeilijkheid veel type woningen)
- conformiteitsattesten opleggen bij verhuring
- handhaving controle naar EPC-peil woningen

Ronde 2 / Tafel 1 – Fossiel brandstoffen verlaten

▶ **Voor wie zijn de mogelijke acties interessant om weten? Hoe bereiken we deze doelgroep?**

- Allen die branders hebben
- Accumulators op nachttarief verbieden
- Nieuwbouw – renovatie
- Multimedia beter stadskrant
- Financieel voordeel

▶ **Warmtenetten en collectieve verwarming komen eraan. Welke vragen roept dit bij jou op?**

- Wat met impact op biodiversiteit en milieu door geothermie
- Landbouw ?
- Biogas?
- Warmte opslaan of lavasteen
- Gezamenlijk bouwen betaalbaar

▶ **Hoe creëren we draagvlak voor deze technieken?**

- Bouwadvies = correcte informatie via overheid
- Normen
- Gas en mazout verbieden

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**

- Zonneboiler
- Waterstofpanelen
- Opslag van windturbine
- PV-panelen : nog veel onbenutte daken

Ronde 2 / Tafel 2 – Buurtrenovaties

▶ **In hoeverre zou een buurtrenovatie jou stimuleren om te renoveren?**

Werkt stimulerend

- Schaal van de buurt niet te klein
- Flexibiliteit dat het op wijk niveau kan, straat niet voldoende
- Gezamenlijk overstappen naar duurzame energie, geen gas of stookolie
- Infomomenten en voorbeeldprojecten
- Inclusief duurzaam bouwadvies : onafhankelijk en met financiële inschatting
- Overstap samenwoningsproject

Niet stimulerend

- Timing moeilijk af te stemmen met meerdere gezinnen, uitdaging
- Verschillen in renovatieniveau
- Administratief veel werk en tijd insteken, vb vergunningen

▶ **Wat zou jou over de streep trekken om in een buurtrenovatie te stappen?**

- Mogelijkheid om zelf renovatie uit te voeren of meehelpen
- Financieel voordeliger
- Samenaankoop rond vb isolatie
- Samen verwarmen, gezamenlijke warmtepomp, kosten verlagend

▶ **Wat vraag je je af ivm buurtrenovaties?**

- verschillende leeftijden en levensfasen
- verschillende toestanden van de woningen
- waar en hoe wonen tijdens de verbouwingen?

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**

- -

Ronde 2 / Tafel 3 – Publieke infrastructuur

▶ In welke gebouwen van de stad kom je som?

- Stadhuis, sportcentrum, Auris, Perron, Kouter, bib (Veel kosten gepaard met de luxe appartementen), archief, de Bres, Proventier (wooncentrum)

▶ Wat valt je op in deze gebouwen qua

Elektriciteit?

- Daken, infrastructuur, toestand, leeftijd, groendaken, pv

Verwarming?

- Overmatig verwarmen
- Verwarming aan als niemand aanwezig is
- Stadhuis Poperinge : grote uitdaging voor verwarmen
- Groendaken voor nieuwbouw

Verlichting?

- Apparatuur aan 's nacht aan

▶ Weet je wat de stad al doet (voorbeelden)?

- Rode LED-straatlampen voor vleermuizen
- OV wordt gedoofd
- PV op bib en Kouter

▶ Welke actie ontbreekt op het lijstje?

- Zonnepalen op stadspatrimonium maximaal cfr energiegemeenschappen
- Terug aan meer natuur, natuurlijke afwatering van het gebouw (historische singel Vroonhof)
- Circulair bouwen of renoveren
- Urban mining
- Groene gevels
- Gebruik van ecologische isolatie
- WKK op de Vroonhof, ook voor energie voor scholen in de buurt

Ronde 2 / Tafel 4 – Industrie en landbouw, woonzorgcentra en scholen

- ▶ **Is de energiescan/-audit voor bedrijven gekend?**
 - Is dit bindend? Zoniet afdwingbaar?
- ▶ **Wat kan de stad doen om deze gebouwen energiezuiniger te maken?**
 - Stad : adviserende rol
 - Stad : opleggen om in stappen te werken om er zo tegen 2050 te geraken
 - Industrie
 - Combinaties maken van bedrijven, wat uitwisselen onder elkaar
 - Verticaal bouwen
 - Landbouw
 - Woonzorgcentra
 - Scholen

Thema 2: Verplaatsingen & levendige kernen

Ronde 1 / Tafel 1 – Klimaatvriendelijke voertuigen

- ▶ **Wat zijn goede locaties voor laadpalen? Wie gebruikt de bestaande laadpalen?**
 - Laadpaal dicht bij waar je moet zijn : werk winkel vrienden bezoeken
 - Korting op lokale laadpaal
 - Jammer om bijvoorbeeld bij Dikkebusseweg niet te kiezen voor een randparking
 - Laadpaal combineren met mobi-punten
 - Thuisladen is voordeligst. Mensen die niet kunnen thuisladen steunen
 - Koppelen aan mobiliteitsplan : buurtparking
 - Publieke parkings, vervangen benzine stations
- ▶ **De snellader : zou je bereid zijn om die te gebruiken ondanks de meerprijs en extra afstand?**
 - Snelladers gebruik je als niet in één keer op je bestemming raakt (of vergeet te laden)
 - Snellader dicht bij verkeersader
- ▶ **Mocht er naast elektrische voertuigen een aanbod komen voor rijden op waterstof, waar zou jouw voorkeur dan naar uitgaan? Waarom?**
 - Waterstof is nog voor 99 % grijs opgewekt. Lijkt te groot om als stad aan te pakken. Overstap nuttig voor CO2 als het groen is.
 - Waterstof opslag voor groen opgewekte energie lijkt ideaal. Monitoren

- Rekening mee houden in RUP

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**

- Elektrische wagen voor dagelijks gebruik. Voor lange afstand kun je bijvoorbeeld auto huren
- Infomoment + praktijk
- Mensen laten kennis maken met elektrisch rijden vb flimpje test-aankoop die mensen bang maakt (onterecht)

Ronde 1 / Tafel 2 – Bijkomend inzetten op de (elektrische) fiets

▶ **Lage snelheidszones bestaan reeds in het centrum. Hoe staan jullie tegenover een uitbreiding van deze zones?**

Voordelen?

- Zone 30 in centrum van leper is goed. Zone markt kan autovrij zone worden, maar de ring van leper moet bekijken om vlot in verkeer te zijn
- Minder kans op ongevallen wegens lage snelheid, meer fietsmogelijkheden stimuleren

Nadelen,

- Aanpassen infrastructuur, Niet altijd gerespecteerd

▶ **Fietsenstallingen: maak je gebruik van de bestaande? Zijn er extra nodig en waar?**

- Extra nodig. Fietsparking rond scholen, winkelstraten, markt, is om minder plaats te nemen en weg van regen/wind
- Overdekte fietsstalling (onroerend erfgoed)
- Op locaties waar auto's fout parkeren? (op juiste locaties)
- In combinatie met oplaadpunt : niet gebruikt
- Verschillende kleine of 1 grote centraal ?
- Evenementen : verplaatsbaar

▶ **Fietsstraten en schoolstraten uitbreiden: hoe kijk jij hiernaar? Wat zijn je ervaringen?**

- Nog auto's mogelijk in Schoolstraat
- Parking nodig aan begin van de Schoolstraat
- Fietsstraat ? vb Lombardstraat
- Fietsstraat speciaal rond de markt ... de straten zij niet breed

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**

- Geen aanvullingen

Ronde 1 / Tafel 3 – Levende kernen en ‘mobipunten’

▶ Wat zouden geschikte locaties zijn voor mobipunten, naast de dorpscentra?

- Zone Picanol/sportcomplex
- WZC's
- VTI, Capucienen
- Stadhuis
- Ziekenhuis
- Postpunt
- Sportcentra
- Zwembad, tekenschool, academie, secundaire scholen
- Station, knooppunt van secundaire wegen : verbindingen tussen dorpen
- Cultureel centrum (Rookop) Reningelst
- Diverse omringende woonwijken : verbinden, kleinere (deel)gemeenten, OC?, overal?

▶ Wat zou je over de streep kunnen trekken om gebruik te maken van een mobipunt?

- Goede fietsstaling + verplichting
- Carpoolen
- Laadpalen
- Toegankelijkheid + haltes, tickets + loket die kan helpen
- Veel (frequente & goedkope) verbinding
- Veilig, camera's
- Afdak
- Goedkope deelfietsen, deelauto's
- Fietsenrek
- Automaat
- Betrouwbaarheid systeem
- Inrichting in functie van grootte mobipunt
- Betaalautomaat – bankautomaat

▶ Welke andere functies lijken je interessant voor een mobipunt? Bv. Ophaalpunt pakjes.

- Pakjes, post, bank, brood (ook link naar vraag 2)

▶ Welke actie ontbreekt op het lijstje?

- Comfortabele fietspaden, voetpaden naar mobipunten
- Meldpunt voor infrastructuurproblemen (voetpaden/fietspaden)

Ronde 2 / Tafel 1 – STOP-principe

- ▶ **Hoe kan de stad het comfortabeler maken om met de fiets of te voet naar het werk, de school, de winkel, hobby te gaan?**
 - In de kern veilige fietspaden en comfortabele (kassei) geen fietsers tussen de auto's durven
 - Meer vrijliggende fietspaden
 - Binnen de woonkernen voorrang aan de s + t
 - Landelijk : openbaar vervoer, fietspaden
 - Volwaardige fietspaden tussen deelgemeenten, onderling + verbinding met de stadskern
 - Ingekapselde fiets ontwerper (fiets met bescherming)
 - Te voet altijd eerst : goede voetpaden
 - Iedereen is voetganger
 - Meestal gaan rijwegen voor op voetpaden
 - Fietspaden met genoeg afstand van de auto
 - Meer fietsparking
 - Breed genoeg wandelpaden (ook in straten die niet in centrum zijn)
 - Meer recreatieve routes

- ▶ **Scholen: wat zou helpen om je kinderen met de fiets of te voet naar school te brengen?**
 - Meer fietsstallingen grondig geïnstalleerd

- ▶ **Ben je bekend met trage wegennetwerk? Volstaat het bestaande netwerk?**
 - Alternatief voor bv vestingen
 - Kost veel geld (onderhoud) : andere prioriteiten
 - Niet geschikt voor personen met beperking
 - Fietsers nemen kortste weg (=hoofdweg)

- ▶ **Ideeën voor de Week van de Mobiliteit?**
 - Parcours toegankelijkheid stad (met hulpmiddelen)
 - 10 km rond leper (5 routes) ook in delen
 - Test van elekt wagens

Ronde 2 / Tafel 2 – Deelmobiliteit

► Deelauto's, deelfietsen en deelsteps zijn beschikbaar: heb je er al gebruik van gemaakt?

Waarom wel?

- Ja, interesse om te experimenteren (deelfiets, deelstep)
- Als 2e wagen, budgettair
- Ja, parkeren aan de rand en met fiets/step verschillende plaatsen doen : geen zware zaken vervoeren
- Deelstep gebruik is niet duur en makkelijk (in combinatie met bus)

Waarom niet?

- Uitzoeken, abonnement nemen. Onzeker over wat als er iets mis gaat. Deelauto
- In geval van nood niet altijd beschikbaar. Niet dicht genoeg (auto's)
- Niet van punt a naar punt b. Terug naar zelfde plaats
- Niet flexibel

► Hoe kan de stad bovenstaande vervoersmiddelen nog aantrekkelijker en meer bekend maken?

- Opvallende auto's
- Deelauto dichtbij vb elk dorp 500 m
- Kant en klaar deelsysteem
- Testproject "uitproberen"
- Verplichtingen ? vb verkaveling
- Kosten delend fin. voordeel
- Deelbakfiets

► Ook privé garages stapten mee in het autodeelsysteem: ben je daarvan op de hoogte?

- Nog niet op de hoogte, klinkt wel interessant
- Goed om elektrisch rijden uit te proberen

► Weet je waar je terecht kunt met vragen over deelmobiliteit?

- Op de site van de fabrikant/verdelers

Ronde 2 / Tafel 3 – Optimaliseren van transportbewegingen

▶ **Het gaat niet alleen over goederen, ook personenvervoer! Wat kun jij doen om je duurzamer te verplaatsen?**

- Dagelijks naar de winkel met de fiets vs 1 maal per week met de auto
- Mentaliteit

▶ **Hoe kunnen we burgers bewuster laten omgaan met hun gemotoriseerde verplaatsingen?**

- Carpoolen vanaf cultuurcentrum = kenbaar maken
- Stimulans bv. maatwerkbedrijf geeft verschillende geschenken aan fietsers
- Werken aan informeren en sensibiliseren

▶ **Zou je gebruik maken van een centraal afhaalpunt voor pakjes in je wijk/buurt?**

Waarom wel?

- veiligheid

Waarom niet?

- Moet simpel genoeg zijn
- Centraal : ook kleinere punten, omrijden vermijden

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje?**

- Pakjes diensten 'stop gratis retour'

Thema 4: Adaptatie & verhoogde veerkracht

Ronde 1 / Tafel 1 – Meer openbaar groen & Kwalitatief privaat groen

▶ **Hoe kunnen we burgers overtuigen van het belang van bomen?**

- Breder scope van communicatie over belang van algemeen groen, om bomen in te verwerken
- Bomen positief in de kijker zetten, boomkorven plaatsen, juiste soort bomen bv parkings

▶ **Wat verwacht je van een tuincoach?**

Wel

- Leader project
- Iedereen leper, steeds een artikel milieu, groen tuinen
- Tuincoach : pro-actief werken bij nieuwe verhardingen + tuinaannemers aanspreken
- Diplomatisch zijn
- Natuurpunt doet dat al, maai mei niet ondersteunen, tuinaanleggers

Niet

▶ **Hoe burgers betrekken bij het onderhoud van het wijkgroen en natuurelementen in het buitengebied? Wat zou jij zien zitten om te doen? Waarom?**

Dit wel

- Via vrijwilligers – vacatures via wijkgebieden kan er veel
- Wel beperken tot wat mag dus kleine groene klussen

Dit niet

- Te gevaarlijk werk : naar veiligheid toe

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje van de handout?**

- Intra muros stadsgroen op markt en andere zones
- Oude bomen belangrijk, bij werken rekening houden
- Klimplanten in smalle straten
- Communicatie rond klimaat. Pieter Boussemaere uitnodigen
- Focussen op één boodschap cfr. Antwerpen fijnstof

Ronde 1 / Tafel 2 – Droogte tegengaan

► **De stad geeft via haar kanalen tips om bewuster om te gaan met water. Hoe kan ze meer burgers bereiken?**

- Vroeger oproep om zuinig om te springen met water
- Drukverlaging bij droogte op het waternet
- Inzetten op alle media ruim op voorhand : thema aan begin van de zomer
- Water use efficiency irrigation technologies for farmers, rainwater capture for residents
- Incentives for users to reward using less water, education 2 min showers, make temp balancing stronger
- Landbouw meer sensibiliseren : ploegloos boeren bij planten, ondiep ploegen bij inzaaien, humus
- Landbouw, groenbemesters zaaien, beter infiltratie van water
- Beregenen doseren + late nacht
- Efficiënt beregenen (vb druppelbevloeiing, geen gaspel, boom)

► **Grondwater oppompen bij bouwwerken, in landbouw,... Wat zijn alternatieven hiervoor?**

- Hemelwater bufferen cfr. waterzuivering
- Handhaving oppompen (stelen) opp. water (meters op berekening)
- Boorputten zonder vergunning
- Drinkwater niet gebruiken voor auto's te wassen
- Dieptedrainage + citerne, ondiep water, te weinig controle : aanleg

Ronde 1 / Tafel 3 – Leefbare buurt & Hitte

► **Wat versta jij onder een leefbare buurt (in termen van klimaat)? Hoe ziet die eruit?**

- Avontuurlijke speelruimte , veilige buurt (op straatspelen), veilige groene routes
- Dikkebusseweg : parkeerruimte centraliseren = meer groen voor de straat
- Open, veel grote bomen, breder straten?
- Groen verbindingen, veilige verbindingen, schaduw + ruimte, speelweefsel
- Vergroenen parkeerruimte
- Plaats om te spelen
- Tegelwippen
- Fabiolalaan = heel breed, waarom geen bomen?
- Ruimte voor voetgangers en fietsers
- Letten op verharde tuintjes
- Grote versteende ruimte dienen systematisch voorzien van grote bomen dus ook : voorzien van grote wortelzones (ook diepte)

- Bij nieuwe projecten dient steeds voldoende ruimte voor volwaardige groen (=meer dan 50 m²/wooneenheid) voorzien
- Aandacht voor lawaai/hinder
- Goed onderhoud (groendienst)
- Hitte aanpakken dan meer wateroppervlakte in leper verbinden met historisch contact (leperlee – vesten)
- Insijpeling regenwater doorheen stadsstraten (met kasseien) wordt systematisch uitgeschakeld

▶ **Ken je het begrip hitte-eilandeffect?**

- Ja
- Nee, Luchtcirculatie

▶ **Wat kun je doen om je te beschermen? Op niveau van je huis/tuin, straat/wijk?**

- Stimuleren (actief) van gevelgroen? Nu nog zeer individueel
- Zonnewering, verantwoordelijkheid architecten, gevelbegroening
- Zorgen dat mensen bij verbouwingen tips krijgen zonder moeite te moeten doen, bv zorg dat je samen zet zodat je tocht kan maken zet bomen functioneel schaduw zomer/licht winter
- Strenger toepassen van boomkapvergunning op private tuinen (=behoud grote bomen)

Ronde 2 / Tafel 1 – Biodiversiteit

▶ **Wat is volgens jou de link tussen klimaatverandering en biodiversiteit?**

- Economische meerwaarde van groen
- Verdroging, wateroverlast, exoten
- Robuuste natuur, privé-landbouw, openbaar domein
- Variatie in bomenkeuze in functie verwarming met ecologische meerwaarde

▶ **Weten jullie hoe leper en Poperinge hun burgers reeds aanzetten tot een meer klimaatbestendige en biodiverse tuin?**

- leper doet dit
- Natuurpunt samenwerken
- Communicatie wijk uitnodigen wandeling omgeving
- Bij nieuwe wijk aanplant biodiverse maken
- Bijencharter
- Meer opgaand groen in groene ruimtes in stadswijken
- Poperinge doet dit
- Geen aanwezigen

▶ **Welke actie ontbreekt op het lijstje van de handout?**

- Fasering beheer in tijd en ruimte
- Bermbeheer beter voor insecten (awv)
- Ver gaan in variatie
- Oevervegetatie, beekbeheer (prov.)
- Breder communicatie over alle aanplantingen (struiken, houtkanten, ...)

Ronde 2 / Tafel 2 - Water bufferen

▶ **Wateroverlast vermijden doen we niet alleen met grote bufferbekkens. Ook op privaat domein zijn er mogelijkheden. Wat zou jij kunnen doen om meer ruimte te geven aan water?**

- Natuurlijke buffering stroomopwaarts (Verdronken weide)
- Citerne put doorsijpeling naar bodem
- Goede locaties bufferbekkens
- Langs beekvalleien bufferen (permanent) grasland
- Drainage niet dieper dan 60 cm
- Problemen bij/met grondverzet voor buffers
- Bevloeiing kleine putten
- Vroeger planten : sterkere start : minder beregenen

Ronde 2 / Tafel 3 – Ontharden & Slim ruimtegebruik

▶ **Op welke manier zou jij graag betrokken worden als jouw straat of wijk heringericht wordt?**

- Steun elk initiatief (feedback, info geven)
- Buurtwerkers om in te jammeren ?
- Ludiek niet lerend
- Multicultureel werken
- Tupperware naar tuinware
- Helpen met tegenwippen
- Ontwerp door pleitbezorger
- Goede voorbeelden in de kijker zetten, niet altijd bekend

▶ **Wat als pleintjes en andere publieke ruimtes gebruikt worden voor waterbuffering? Wat roept dit bij je op?**

- Infoborden of QR codes goede voorbeelden in straatbeeld
- Bij heraanleg waterreservoir
- Ook op privéterrein
- Niet enkel speelpleintje, is wel een goed idee
- Leer kinderen dan waterspelletjes
- Waarom enkel gras en speelpleinen die als buffer dienen en geen parkings?
- Pas de pleinen aan nieuwe speelfuncties

Thema 3: Consumenten & lokale troeven

Ronde 1 / Tafel 1 – Lokaal en korte keten

▶ **Welke korte keten initiatieven ken je in onze gemeente?**

- De markt
- Voedselteams
- Buurderij
- Lokaal markt
- Boerderijwinkels (Schipvaarthoeve, Wieltje, Stoppel, Lovie, Siam, ...)
- Koket
- Website waar je als inwoners appels kan plukken

▶ **Hoe kunnen we nog meer burgers warm maken om hier aan deel te nemen?**

- Plukboerderij
- Duurzame lokale initiatieven promoten bij verschillende leeftijdscategorieën
- Een supermarkt voor lokale producten
- Opendeur
- Meer reclame voor verpakkingsvrije winkelen of kopen

▶ **Hoe kunnen we scholen, horeca, ... stimuleren om producten uit de korte keten laten gebruiken?**

- Bewustmaking in scholen : ricolto
- Kinderen zelf te werken in de moestuin, ook voor eigen keuken
- Horeca stimuleren om zelf groenten en kruiden te kweken
- Subsidies
- Scholen meehelpen op boerderijen
- Collectieve lijst met alle lokale handelaars en producenten (website)

Ronde 1 / Tafel 2 – Klimaatvriendelijke evenementen & reizen

▶ Waaraan denk je bij klimaatvriendelijke evenementen?

- Korte keten betrekken bij evenementen
- Energie hoe klimaatvriendelijk
- Drank lokaal haalbaar ? Nadruk op biologisch
- Voorbeeld Yperfest, kenbaar maken bij verenigingen

▶ Hoe kunnen we een vereniging ondersteunen om een evenement klimaatvriendelijk te organiseren?

- Platform voor lokale foodtrucks en handelaars
- Samen materiaal huren, uitleendienst
- Subsidie op basis van ecoscore of ecolabel
- Fairtrade kamp doortrekken naar evenementen
- Digitale infoborden in de stad
- Afraden affiches drukken, inzetten op digitale en sociale media
- Infofiche ter beschikking stellen van verenigingen
- Huurprijs zaal niet forfaitair : effectief verbruik

▶ Hoe kunnen we inwoners/toeristen stimuleren om duurzamer te reizen?

- Lokaal toerisme
- Infomeren ecolabels naar vakantiewoningen
- Elektrische bakfietsen
- Mobiliteitsverbinding Noord-Frankrijk
- Ontraden vliegtuig te nemen – trein

Ronde 1 / Tafel 3 – Circulaire aankopen & hergebruik materialen

▶ Ben je vertrouwd met het begrip circulair aankopen? Wat versta je hieronder?

- recyclage
- containerpark
- kringloop
- circulaire aankopen leidt tot harmonisering
- huishoudtoestellen met vastgelegde levensduur (chip)
- hoe maken kringloopwinkels hun keuzes

- ▶ **Hoe kunnen we een deelplatform stimuleren?**
 - a. **Naar bedrijven**
 - Kennisoverdracht binnen bedrijven zone, wie doet wat?
 - Wie neemt verantwoordelijkheid op ? Volgt op ? Hersteld?
 - b. **Naar burgers**
 - In wijken gezamenlijk aankoop – gebruik
- ▶ **Hoe kunnen we daarin als stad ondersteuning bieden?**
 - Toegankelijk en uitleen organisatie

Ronde 2 / Tafel 1 – Klimaatvriendelijke producten

- ▶ **Wat versta je onder klimaatvriendelijke producten?**
 - Cradle to cradle
 - Minder verbruik
 - Geen chemische vervuiling
 - Lang leven
 - Bewustmaking: link met lokaal, stripverhaal rond productieproces
- ▶ **Welke labels ken je?**
 - Bewustmaking samen met label
 - CO2-label?
- ▶ **Wat zeggen je de begrippen watervoetafdruk, productkilometers?**
 - Lokaal ook CO2 verslinders, seizoensgebonden
 - Lokale producten in grote warenhuizen
- ▶ **Hoe wil je in de toekomst betrokken voor de implementatie van het klimaatplan?**
 - -

Ronde 2 / Tafel 2 – Klimaatbewust eten & voedselverspilling

- ▶ **Wat versta je onder klimaatbewust eten?**
 - Voedsel met minste CO2-uitstoot
 - Seizoensgebonden eten
 - Manier waarop geproduceerd wordt

- ▶ **Wat kan een stimulans zijn om klimaat bewuster te eten? Vb moestuin**
 - Bewustmaking en communicatie
 - Overschot van eigen kweek delen met burens en vrienden
 - Bewustmaking consumptiegedrag
 - Voorbeeld Nederland: geen btw groenten en fruit

- ▶ **Wat kan je als particulier, horeca ... ondernemen om voedselverspilling tegen te gaan? Zijn er mogelijkheden bij de bron?**
 - Doggy bag
 - Slim omgaan met verpakking
 - Kleinere verpakking of hoeveelheden
 - Niet overdadig gaan kopen van voedsel als particulier

- ▶ **Hoe wil je in de toekomst betrokken voor de implementatie van het klimaatplan?**
 - Info of participatiemomenten

Ronde 2 / Tafel 3 – Deeeconomie

- ▶ **Wat versta je onder deeeconomie?**
 - Elektronische platforms om deelnemers in contact te brengen
 - Specifieke fairs om lokale burens/winkels te leren kennen
 - Non profit
 - Gemeenschappelijk gebruik

- ▶ **Welke initiatieven ken je?**
 - Blue bike
 - Cambio
 - Dégage
 - Stokpop
 - Fietsbieb
 - Repair Café
 - Peerby
 - LETS
 - Bib
 - Bolt

- ▶ **Wat zijn de mogelijke stimulansen om hieraan deel te nemen? Ben je bereid hieraan te participeren?**
 - Infoavonden of artikel in de krant om deelnemers meer en beter te informeren over de economische aspecten
 - Vaardigheden ten diensten stellen of delen
 - Sociaal contact, gemeenschapsgevoel

- ▶ **Hoe wil je in de toekomst betrokken voor de implementatie van het klimaatplan?**
 - Ik wil een elektrische fiets, auto kopen om mijn auto te vervangen om zo meer het openbaar vervoer te gebruiken
 - Infoevenementen organiseren
 - Gaan spreken in scholen

A dense pattern of light green line-art icons on a solid green background. The icons represent various aspects of sustainability, including renewable energy (solar panels, wind turbines, hydro turbines), nature (trees, plants, leaves, butterflies), social themes (hands holding a globe, a recycling symbol), and general environmental symbols (water drop, lightbulb, gear, globe, recycling arrows, and the words 'ECO' and 'BIO').

Bijlage 04

Risico- en kwetsbaarheidsanalyse

POPERINGE IEPER

thema	indicator	eenheid	POPERINGE					IEPER				
			huidig	2030	2050	2075	2100	huidig	2030	2050	2075	2100
Droogte	Droogte-duur (agrarisch) in dagen per jaar	aantal dagen / jaar	4,4	8,1	26,1	44,0	17,0	5,5	9,9	26,4	45,0	
Droogte	Droogte-duur (hydrologisch) in dagen per jaar	aantal dagen / jaar	18,3	0,3	23,6	38,8	77,2	70,6	18,5	45,5	29,7	
Droogte	Droogte-intensiteit (agrarisch)	cum mm ³ /mm ³	0,2	0,0	0,3	0,8	36,4	0,2	0,4	0,4	0,9	
Droogte	Kwetsbare ecotopen met significante droogtestress (%)	%	0,0	18,2	48,5	43,8	49,2	0,3	18,5	45,5	41,4	
Droogte	Laagwaterdebiet (extreem droog) % bijna droge waterlopen (< 0.25 liter/s)	% met minder dan 0,25 liter/s	25,3	4,1	27,2	5,2	5208	0	0,7	6,9	9359	
Droogte	Laagwaterdebiet (gemiddeld) % bijna droge waterlopen (< 0.25 liter/s)	% met minder dan 0,25 liter/s	6,6	0,0	4927	5208	0	0	9240	9359		
Droogte	Landbouwpercelen met significante droogtestress (%)	%	0,0	2,2	7,6	13,5	42,6	2,5	14,1	43,9		
Droogte	Relatief bodemvocht (jaargemiddeld) %	%	52,2	6,5	30,4	62,2	253,7	7,3	32,5	65,4	264,5	
Droogte	Toename extreme droogte-duur (agrarisch)	aantal dagen / jaar		0	62	63	91	0	90	91		
Droogte	Toename extreme droogte-duur (hydrologisch)	aantal dagen / jaar		0	0	5,2	6,9	0	0,7	6,9		
Hitte	Aantal door hitte getroffen (0-4 en 65+)	aantal	0	0	4927	5208	0	0	9240	9359		
Hitte	Aantal hittegolfdagen per jaar	aantal	2,2	7,6	13,5	42,6	2,5	14,1	43,9			
Hitte	Aantal hittegolfgraaddagen (°C.dag)	°C.dag	6,5	30,4	62,2	253,7	7,3	32,5	65,4	264,5		
Hitte	Aantal kwetsbare instellingen met hittestress	aantal	0	0	62	63	91	0	90	91		
Hitte	Percentage hitte getroffen (0-4 en 65+)	%	0	0	94,6	100	100	0	98,7	100		
Hitte	Percentage kwetsbare instellingen met hittestress	%	0	0	98	100	100	0	99	100		
Klimaat	Lengte droge periode (dagen)	aantal	25	37,1	43,2	50,8	58,3	24,8	36,9	42,8	50,4	
Klimaat	Aantal dagen met zware neerslag	aantal	2,9	6,6	8,5	10,8	13,1	3,1	7	8,9	11,3	
Klimaat	Aantal dagen per jaar met neerslag	aantal	188,4	165,5	153,2	137,3	123,4	189,9	167,1	154,8	139,1	
Klimaat	Aantal droge dagen per jaar (meteorologisch)	aantal dagen / jaar	176,6	199,5	211,8	227,7	241,6	175,1	197,9	210,2	225,9	
Klimaat	Aantal vorstdagen	aantal	22,7	20	15,5	9,3	5,5	26,2	23,1	17,8	10,7	
Klimaat	Extrem neerslag eens per 20 jaar (mm per bui)	mm per bui	52,8	59,7	64,4	72,9	89,3	55,8	63	68	76,9	
Klimaat	Extrem neerslag eens per jaar (mm per bui)	mm per bui	26,4	28,3	29,6	31,7	36,2	27,9	29,8	31,2	33,4	
Klimaat	Gemiddelde jaarlijkse windsnelheid (m/s)	m/s	4,9	4,9	5	5	5,1	4,9	4,9	5	5	
Klimaat	Gemiddelde maandtemperatuur	°C	117,5	157,4	190,9	190,9	117,4	117,4	157,7	191,1		
Klimaat	Gemiddelde temperatuur (°C) per jaar	°C	9,8	12	13,1	14,5	15,9	9,8	12	13,1	14,5	
Klimaat	Gemiddelde temperatuur (°C) winter	°C	3,6	5,5	6,5	7,7	9	3,5	5,5	6,5	7,7	
Klimaat	Gemiddelde temperatuur (°C) zomer	°C	16,1	19	20,5	22,3	24,1	16,2	19,1	20,6	22,4	

Risico- en kwetsbaarheidsanalyse

POPERINGE IEPER

thema	indicator	eenheid	POPERINGE					IEPER				
			huidig	2030	2050	2075	2100	huidig	2030	2050	2075	2100
Klimaat	Gemiddelde windsnelheid (m/s)	m/s	14,5	9,7	9,8	10	15,2	14,5	9,7	9,8	9,9	15,1
Klimaat	Lengte groeiseizoen	aantal dagen	295,6	301,5	310,3	322,2	331	296,3	302,2	311,1	322,9	331,8
Klimaat	Neerslagtotaal (mm) per jaar	mm	759,9	812,9	858,5	926,8	959	777,6	832	878,7	948,7	981,3
Klimaat	Neerslagtotaal (mm) winter	mm	205,3	207,6	219,1	238,3	264,6	212,5	214,5	226,4	246,3	273,9
Klimaat	Neerslagtotaal (mm) zomer	mm	162,3	145	132	110,8	100,3	171,7	152,8	139	116,7	106,2
Klimaat	Neerslagtotaal per maand	mm	783,7		820,3		858,8	801,9		840		876,8
Klimaat	Potentiele verdamping per maand	mm	514,1		576		708,6	516,7		578,8		712
Klimaat	Potentiele verdamping per seizoen	mm	271,1	288,5	302,7	325,4	336,6	272,8	290,2	304,4	327,3	338,5
Klimaat	Totale jaarlijkse verdamping (mm)	mm	527	566	598	645	666	529	568	599	647	668
Klimaat	Tropische dagen	aantal	2	12,4	15,4	20,4	29,1	2,4	13,1	16,1	21,1	30,5
Klimaat	Tropische nachten	aantal	0,5	17,1	23,1	31,1	41,8	0,5	17,8	23,8	31,8	42,9
Overstroming	Aantal gebouwen met overstroming	aantal	136		230			100		148		
Overstroming	Aantal kwetsbare instellingen met overstroming	aantal	0		0			1		1		
Overstroming	Gemiddelde van de maximale waterdiepte bij overstroming	cm	96		103,2			79,1		86,5		
Overstroming	Percentage gebouwen met overstroming	%	1,3		2,2			0,6		0,9		
Overstroming	Percentage kwetsbare instellingen met overstroming	%	0		0			1,1		1,1		
Wateroverlast	Aantal gebouwen met wateroverlast	aantal	535		953			1295		1925		
Wateroverlast	Aantal kwetsbare instellingen met wateroverlast	aantal	7		9			5		13		
Wateroverlast	Gemiddelde van de maximale waterdiepte bij wateroverlast	cm	45		46			46,4		48,1		
Wateroverlast	Percentage gebouwen met wateroverlast	%	5		9			7,5		11,1		
Wateroverlast	Percentage kwetsbare instellingen met wateroverlast	%	11,1		14,3			5,5		14,3		

